
Ειδική Επιτροπή για την πανδημία της COVID-19: διδάγματα που αντλήθηκαν και συστάσεις για το μέλλον

2022/2076(INI)

8.2.2023

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με την πανδημία της COVID-19: διδάγματα που αντλήθηκαν και συστάσεις για το μέλλον
(2022/2076(INI))

Ειδική Επιτροπή για την πανδημία της COVID-19: διδάγματα που αντλήθηκαν και συστάσεις για το μέλλον

Εισηγήτρια: Dolors Montserrat

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ 3

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την πανδημία της COVID-19: διδάγματα που αντλήθηκαν και συστάσεις για το μέλλον
(2022/2076(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τα άρθρα 3, 4, 9, 12, 16, 26, 36, 45, 52, 67, 114, 122, 151, 153, 168, 169, 173, 179, 180, 181, 187, 191, 202, 207, 216, 217, 218 και 225 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ),
- έχοντας υπόψη τον καταστατικό χάρτη του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την 51η Παγκόσμια Συνέλευση Υγείας,
- έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως τα άρθρα 31, 32 και 35,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 15ης Ιουνίου 2021, σχετικά με τα πρώτα διδάγματα από την πανδημία της COVID-19 (COM(2021)0380),
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 2021, για την ενίσχυση της ετοιμότητας, της ικανότητας αντίδρασης και της ανθεκτικότητας απέναντι σε μελλοντικές κρίσεις,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 7ης Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με την ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης Υγείας¹,
- έχοντας υπόψη την απόφαση της Επιτροπής, της 16ης Σεπτεμβρίου 2021, για τη σύσταση της Αρχής Ετοιμότητας και Αντιμετώπισης Καταστάσεων Έκτακτης Υγειονομικής Ανάγκης²,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 16ης Σεπτεμβρίου 2021, για την παρουσίαση της HERA, της Ευρωπαϊκής Αρχής Ετοιμότητας και Αντιμετώπισης Καταστάσεων Έκτακτης Υγειονομικής Ανάγκης, που αποτελεί το επόμενο βήμα προς την ολοκλήρωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης Υγείας (COM(2021)0576),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2022, με τίτλο «Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης — Υλοποίηση του οράματος με συγκεκριμένες δράσεις» (COM(2022)0404),
- έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση 13/2022 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ), της 13ης Ιουνίου 2022, με τίτλο «Ελεύθερη κυκλοφορία στην ΕΕ στη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 — Περιορισμένη η εποπτεία των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα και ασυντόνιστες οι δράσεις των κρατών μελών»,
- έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση 18/2022 του ΕΕΣ, της 1ης Σεπτεμβρίου 2022, με

¹ ΕΕ C 512 I της 20.12.2021, σ. 2.

² ΕΕ C 393 I της 29.9.2021 σ. 3.

τίτλο «Θεσμικά όργανα της ΕΕ και πανδημία COVID-19 — Ταχεία η απόκρισή τους, ωστόσο πρόκληση παραμένει η αξιοποίηση της καινοτομίας και της ευελιξίας που αναδύθηκαν από την κρίση»,

- έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση 19/2022 του ΕΕΣ, της 12ης Σεπτεμβρίου 2022, με τίτλο «Προμήθεια εμβολίων κατά της COVID-19 — Μετά τις αρχικές προκλήσεις, η ΕΕ εξασφάλισε επαρκείς δόσεις, ωστόσο η διαδικασία δεν έχει αξιολογηθεί διεξοδικά»,
- έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση 01/2023 του ΕΕΣ, της 11ης Ιανουαρίου 2023, με τίτλο «Εργαλεία για τη διευκόλυνση των μετακινήσεων εντός της ΕΕ στη διάρκεια της πανδημίας COVID-19»,
- έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση 02/2023 του ΕΕΣ, της 2ας Φεβρουαρίου 2023, με τίτλο «Προσαρμογή των κανόνων της πολιτικής συνοχής για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 — Μεγαλύτερη ευελιξία στη χρήση των κονδυλίων, χρήζει ωστόσο μελέτης η χρήση της πολιτικής συνοχής ως εργαλείου αντιμετώπισης κρίσεων»,
- έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση 21/2022 του ΕΕΣ, της 8ης Σεπτεμβρίου 2022, με τίτλο «Η αξιολόγηση των εθνικών σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας από την Επιτροπή — συνολικά επαρκής, ωστόσο υπάρχουν ακόμη κίνδυνοι κατά την υλοποίηση»
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 27ης Απριλίου 2022, με τίτλο «COVID-19 — Διατήρηση της ετοιμότητας και της αντίδρασης της ΕΕ: με το βλέμμα στο μέλλον» (COM(2022)0190),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 2ας Σεπτεμβρίου 2022, με τίτλο «Αντιμετώπιση της νόσου COVID-19 από την ΕΕ: προετοιμασία για το φθινόπωρο και τον χειμώνα του 2023» (COM(2022)0452),
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής, της 18ης Νοεμβρίου 2022, με τίτλο «State of Vaccine Confidence in the EU» [Η κατάσταση της εμπιστοσύνης στον εμβολιασμό στην ΕΕ],
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2021, σχετικά με πλαίσιο για την έκδοση, την επαλήθευση και την αποδοχή διαλειτουργικών πιστοποιητικών εμβολιασμού κατά της COVID-19, διαγνωστικού της ελέγχου και ανάρρωσης από αυτή (Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ) με σκοπό να διευκολυνθεί η ελεύθερη κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της πανδημίας της COVID-19³,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2282 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με την αξιολόγηση των τεχνολογιών υγείας και την τροποποίηση της οδηγίας 2011/24/ΕΕ⁴,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/123 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Ιανουαρίου 2022, σχετικά με την ενίσχυση του ρόλου του

³ ΕΕ L 211 της 15.6.2021, σ. 1.

⁴ ΕΕ L 458 της 22.12.2021, σ. 1.

Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων όσον αφορά την ετοιμότητα έναντι κρίσεων και τη διαχείριση κρίσεων για τα φάρμακα και τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα⁵,

- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2372 του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2022, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για τη διασφάλιση της προμήθειας ιατρικών αντιμέτρων αναγκαίων για την αντιμετώπιση κρίσεων σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας σε επίπεδο Ένωσης⁶,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 2022, σχετικά με σοβαρές διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1082/2013/ΕΕ⁷,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/370 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 2022, σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 851/2004 για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων⁸,
- έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2022/2557 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων και την κατάργηση της οδηγίας 2008/114/ΕΚ του Συμβουλίου⁹,
- έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση μέσου αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών στην ενιαία αγορά και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2679/98 του Συμβουλίου (COM(2022)0459),
- έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κοινού πλαισίου για τις υπηρεσίες μέσω ενημέρωσης στην εσωτερική αγορά (ευρωπαϊκή πράξη για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης) και την τροποποίηση της οδηγίας 2010/13/ΕΕ (COM(2022)0457),
- έχοντας υπόψη τη σύσταση (ΕΕ) 2021/1004 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση ευρωπαϊκής εγγύησης για τα παιδιά¹⁰,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της ομάδας υψηλού επιπέδου που συγκάλεσε ο επίτροπος Οικονομίας Paolo Gentiloni όσον αφορά τις οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις μετά την πανδημία COVID-19, της 1ης Μαρτίου 2022, με τίτλο «A New Era for Europe – How the European Union Can Make the Most of its Pandemic Recovery, Pursue Sustainable Growth, and Promote Global Stability» [Μια νέα εποχή για την Ευρώπη – Πώς η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να αξιοποιήσει στο έπακρο την ανάκαμψή της από την πανδημία, να επιδιώξει βιώσιμη ανάπτυξη και να προωθήσει την παγκόσμια σταθερότητα],
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ), της 31ης

---

⁵ ΕΕ L 20 της 31.1.2022, σ. 1.

⁶ ΕΕ L 314 της 6.12.2022, σ. 64.

⁷ ΕΕ L 314 της 6.12.2022, σ. 26.

⁸ ΕΕ L 314 της 6.12.2022, σ. 1.

⁹ ΕΕ L 333 της 27.12.2022, σ. 164.

¹⁰ ΕΕ L 223 της 22.6.2021, σ. 14.

- Οκτωβρίου 2022, με τίτλο «Monitor on the world of work. Tenth edition – Multiple crises threaten the global labour market recovery» [Παρατηρητήριο του κόσμου της εργασίας. 10η έκδοση – Πολλαπλές κρίσεις απειλούν την ανάκαμψη της παγκόσμιας αγοράς εργασίας],
- έχοντας υπόψη την έκθεση της ΔΟΕ, της 11ης Αυγούστου 2022, με τίτλο «Global Employment Trends for Youth 2022: Investing in transforming futures for young people» [Παγκόσμιες τάσεις απασχόλησης για τη νεολαία 2022: επενδύσεις στον μετασχηματισμό του μέλλοντος για τους νέους],
  - έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής για οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας (COM(2022)0105),
  - έχοντας υπόψη τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης),
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της UNICEF, του Δεκεμβρίου του 2013, με τίτλο «Children’ Rights in Impact Assessment: A guide for integrating children’s rights into impact assessments and taking action for children» [Τα δικαιώματα των παιδιών στις εκτιμήσεις επιπτώσεων: οδηγός για την ενσωμάτωση των δικαιωμάτων των παιδιών στις εκτιμήσεις επιπτώσεων και την ανάληψη δράσης για τα παιδιά],
  - έχοντας υπόψη την έκθεση του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εμπειρογνομόνων στα Οικονομικά της Εκπαίδευσης, του 2022, με τίτλο «Learning deficits due to the COVID-19 analysis – A literature review (2020-2022)» [Ανάλυση των μαθησιακών ελλειμμάτων λόγω της COVID-19 – Ανασκόπηση της βιβλιογραφίας (2020-2022)],
  - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 11ης Νοεμβρίου 2021 σχετικά με σχέδιο δράσης για τη διανοητική ιδιοκτησία με σκοπό τη στήριξη της ανάκαμψης και της ανθεκτικότητας της ΕΕ¹¹,
  - έχοντας υπόψη την κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής και του Ύπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, της 1ης Δεκεμβρίου 2021, με τίτλο «Global Gateway» (JOIN(2021)0030),
  - έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της ΕΕ προς το Γενικό Συμβούλιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ), της 4ης Ιουνίου 2021, σχετικά με την επείγουσα ανάγκη αποκρίσεων σε σχέση με την εμπορική πολιτική στο πλαίσιο της κρίσης COVID-19,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση του ΠΟΥ και του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για τα Συστήματα και τις Πολιτικές Υγείας, της 10ης Σεπτεμβρίου 2021, με τίτλο «Drawing light from the pandemic: A new strategy for health and sustainable development – A review of the evidence» [Αντλώντας οφέλη από την πανδημία: μια νέα στρατηγική για την υγεία και τη βιώσιμη ανάπτυξη – Ανασκόπηση των στοιχείων],
  - έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 30ής Νοεμβρίου 2022, με τίτλο «Στρατηγική της ΕΕ για την παγκόσμια υγεία — Καλύτερη υγεία για όλους σε έναν

---

¹¹ ΕΕ C 205 της 20.5.2022, σ. 26.

μεταβαλλόμενο κόσμο» (COM(2022)0675),

- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 17ης Απριλίου 2020 σχετικά με τη συντονισμένη δράση της ΕΕ για την καταπολέμηση της πανδημίας COVID-19 και των συνεπειών της¹²,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 19ης Ιουνίου 2020 σχετικά με την κατάσταση στον χώρο Σένγκεν μετά την πανδημία COVID-19¹³,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 19ης Ιουνίου 2020 σχετικά με την ευρωπαϊκή προστασία των διασυνοριακών και εποχιακών εργαζομένων στο πλαίσιο της κρίσης της νόσου COVID-19¹⁴,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 10ης Ιουλίου 2020 σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για τη δημόσια υγεία μετά την κρίση COVID-19¹⁵,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 17ης Σεπτεμβρίου 2020 σχετικά με τη νόσο COVID-19: ο συντονισμός των υγειονομικών αξιολογήσεων και της ταξινόμησης των κινδύνων σε επίπεδο ΕΕ και οι επιπτώσεις στον χώρο Σένγκεν και την ενιαία αγορά¹⁶,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 13ης Νοεμβρίου 2020 σχετικά με τον αντίκτυπο των μέτρων κατά της COVID-19 στη δημοκρατία, τα θεμελιώδη δικαιώματα και το κράτος δικαίου¹⁷,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 21ης Οκτωβρίου 2021 σχετικά με τη διαφάνεια στην ΕΕ όσον αφορά την ανάπτυξη, την αγορά και τη διανομή εμβολίων κατά της νόσου COVID-19¹⁸,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 13ης Σεπτεμβρίου 2022 σχετικά με τον αντίκτυπο της διακοπής εκπαιδευτικών, πολιτιστικών, νεανικών και αθλητικών δραστηριοτήτων λόγω της COVID-19 στα παιδιά και τους νέους στην ΕΕ¹⁹,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 7ης Ιουλίου 2021 σχετικά με τις εμπορικές παραμέτρους και επιπτώσεις της νόσου COVID-19²⁰,
- έχοντας υπόψη την κοινή πολιτική δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με τις νομοθετικές προτεραιότητες της ΕΕ για το 2023 και το 2024²¹,
- έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον ευρωπαϊκό χώρο δεδομένων για την

---

¹² ΕΕ C 316 της 6.8.2021, σ. 2.

¹³ ΕΕ C 362 της 8.9.2021, σ. 77.

¹⁴ ΕΕ C 362 της 8.9.2021, σ. 82.

¹⁵ ΕΕ C 371 της 15.9.2021, σ. 102.

¹⁶ ΕΕ C 385 της 22.9.2021, σ. 159.

¹⁷ ΕΕ C 415 της 13.10.2021, σ. 36.

¹⁸ ΕΕ C 184 της 5.5.2022, σ. 99.

¹⁹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2022)0314.

²⁰ ΕΕ C 99 της 1.3.2022, σ. 10.

²¹ ΕΕ C 491 της 23.12.2022, σ. 1.

υγεία (COM(2022)0197),

- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα και τις συστάσεις της μελέτης που εκπονήθηκε για την Επιτροπή για το Μέλλον της Επιστήμης και της Τεχνολογίας (STOA), τον Δεκέμβριο του 2021, με τίτλο «European pharmaceutical research and development – Could public infrastructure overcome market failures?» [Ευρωπαϊκή φαρμακευτική έρευνα και ανάπτυξη – Θα μπορούσαν οι δημόσιες υποδομές να υπερβούν τις αστοχίες της αγοράς;],
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα και τις συστάσεις της μελέτης που εκπονήθηκε για την STOA, τον Οκτώβριο του 2022, με τίτλο «Fostering coherence in EU health research – Strengthening EU research for better health» [Προώθηση της συνεκτικότητας των ενωσιακών ερευνών στον τομέα της υγείας – Ενίσχυση των ενωσιακών ερευνών για καλύτερη υγεία],
- έχοντας υπόψη τη μελέτη της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικών Πολιτικών (ΓΔ IPOL), του Νοεμβρίου του 2022, με τίτλο «Impact of COVID-19 measures on democracy and fundamental rights – Best practices and lessons learned in the Member States and third countries» [Αντίκτυπος των μέτρων κατά της COVID-19 στη δημοκρατία και τα θεμελιώδη δικαιώματα – Βέλτιστες πρακτικές και διδάγματα που αντλήθηκαν στα κράτη μέλη και σε τρίτες χώρες],
- έχοντας υπόψη τη μελέτη της ΓΔ IPOL, του Ιανουαρίου του 2023, με τίτλο «The effect of communication and disinformation during the COVID-19 pandemic» [Ο αντίκτυπος της επικοινωνίας και της παραπληροφόρησης κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19],
- έχοντας υπόψη τη μελέτη της ΓΔ IPOL, του Φεβρουαρίου του 2023, με τίτλο «Social and Economic Consequences of COVID-19» [Κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες της COVID-19],
- έχοντας υπόψη τη μελέτη της Υπηρεσίας Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (EPRS), του Απριλίου του 2022, με τίτλο «Future Shocks 2022 – Addressing the risk and building capabilities for Europe in a contested world» [Μελλοντικοί κλυδωνισμοί 2022 – Αντιμετώπιση του κινδύνου και οικοδόμηση ικανοτήτων για την Ευρώπη σε έναν αμφιλεγόμενο κόσμο],
- έχοντας υπόψη τη μελέτη της EPRS, του Ιανουαρίου του 2023, με τίτλο «Parliamentary oversight of governments’ response to the COVID-19 pandemic: Literature Review» [Κοινοβουλευτική εποπτεία της αντίδρασης των κυβερνήσεων στην πανδημία COVID-19: ανασκόπηση της βιβλιογραφίας],
- έχοντας υπόψη τη μελέτη με τίτλο «European public health response to the COVID-19 pandemic: lessons for future cross-border health threats» [Αντίδραση του ευρωπαϊκού τομέα δημόσιας υγείας στην πανδημία COVID-19: διδάγματα για μελλοντικές διασυνοριακές απειλές],
- έχοντας υπόψη την απόφασή του της 10ης Μαρτίου 2022 σχετικά με τη σύσταση ειδικής επιτροπής για την πανδημία της COVID-19: άντληση διδαγμάτων και συστάσεις για το μέλλον, τις αρμοδιότητες, την αριθμητική σύνθεση και τη διάρκεια

της θητείας της²², που εγκρίθηκε σύμφωνα με το άρθρο 207 του Κανονισμού του,

- έχοντας υπόψη την παράταση της θητείας της επιτροπής κατά τρεις μήνες, όπως ανακοινώθηκε στην ολομέλεια στις 18 Ιανουαρίου 2023,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 54 του Κανονισμού του,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Ειδικής Επιτροπής για την πανδημία της COVID-19: διδάγματα που αντλήθηκαν και συστάσεις για το μέλλον (A9-0000/2023),

Εισαγωγή και επισκόπηση

1. αναγνωρίζει ότι η εξάπλωση της COVID-19 κόστισε τη ζωή εκατομμυρίων ανθρώπων στην Ευρώπη και στον κόσμο και προκάλεσε ανεπανόρθωτες ζημιές, και ότι η ΕΕ, όπως και ο υπόλοιπος κόσμος, δεν ήταν έτοιμη να αντιμετωπίσει αυτή την άνευ προηγουμένου υγειονομική κρίση και τα επακόλουθα κύματα κλυδωνισμών, τα οποία επηρέασαν τις κοινωνίες και τις οικονομίες παγκοσμίως·
2. θεωρεί ότι, παρά τις ελλείψεις και τα κενά στην πρόληψη, την ετοιμότητα και την αντίδραση, η ΕΕ ανέπτυξε μια κοινή αντίδραση στην πανδημία και έλαβε μέτρα ώστε να διασφαλίσει την ταχεία ανάπτυξη και δίκαιη διανομή εμβολίων στην ευρωπαϊκή ήπειρο και παγκοσμίως·
3. σημειώνει ότι η πανδημία COVID-19 λειτούργησε ως καταλύτης, με αποτέλεσμα να επιταχυνθούν οι μετασχηματισμοί στην πορεία προς την ψηφιακή και την πράσινη μετάβαση και να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στην υγεία·
4. επισημαίνει ότι η πανδημία επιδείνωσε τα υφιστάμενα διαρθρωτικά προβλήματα στον τομέα της υγείας, ιδίως τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού·
5. επιβεβαιώνει τη σημασία της ετοιμότητας και της ανθεκτικότητας έναντι κρίσεων, ιδίως όσον αφορά τα συστήματα υγείας και τις συναφείς προμήθειες, για την αύξηση της στρατηγικής αυτονομίας σε βασικούς τομείς, όπως η παραγωγή και η διανομή εμβολίων·
6. επισημαίνει ότι, το 2020, ο κόσμος ήταν ανέτοιμος να αντιμετωπίσει τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19, και ότι η Ευρώπη βρέθηκε αντιμετώπιση με την πιο δύσκολη κοινωνικοοικονομική κρίση από τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο·
7. λαμβάνει υπόψη τον αντίκτυπο της κρίσης στην οικονομία, και επισημαίνει την ανάγκη για συντονισμένη αντίδραση ώστε να υποστηριχθούν οι επιχειρήσεις και οι αυτοαπασχολούμενοι·
8. τονίζει ότι η οικονομία στηρίζει το κράτος πρόνοιας, την προσωπική μας ελευθερία και ένα καλό μέλλον· καλεί την ΕΕ να ενισχύσει τις οικονομικές επιδόσεις της σε δύσκολους καιρούς με τη σύζευξη οικονομικών και κοινωνικών μέτρων·
9. επισημαίνει ότι η πανδημία ενέτεινε τις ανισότητες μεταξύ των χωρών και εντός των χωρών, ότι το προσδόκιμο ζωής στην Ευρώπη μειώθηκε για πρώτη φορά εδώ και 50 έτη, και ότι απειλείται το μέλλον του μοντέλου καθολικής κάλυψης και κοινωνικής

²² EE C 347 της 9.9.2022, σ. 234–237.

πρόνοιας·

10. παρατηρεί ότι η κατάσταση έκτακτης ιατρικής ανάγκης επηρέασε τις συνθήκες ασφάλειας και σταθερότητας και τις κοινωνικές σχέσεις, άλλαξε τους τρόπους εργασίας και εκπαίδευσης, επηρέασε διάφορες κοινωνικές ομάδες, και ενέτεινε τις παγκόσμιες ανισότητες·
11. υπογραμμίζει τη σημασία να αντλήσουμε διδάγματα και να προετοιμαστούμε καλύτερα για μελλοντικές κρίσεις, και τονίζει ότι, κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή όλων των πολιτικών και δράσεων της Ένωσης, πρέπει να εξασφαλίζεται υψηλού επιπέδου προστασία της υγείας του ανθρώπου· τονίζει ότι εξακολουθούμε να μαθαίνουμε όσον αφορά τις επιπτώσεις της COVID-19 στην υγεία και τα συστήματα υγείας, ιδίως όσον αφορά τον αντίκτυπο των επιπτώσεων της αποκαλούμενης μακράς COVID·
12. τονίζει ότι η Ευρώπη μπορεί να αντεπεξέλθει σε μελλοντικές πανδημίες μόνον εάν η ευρωπαϊκή οικογένεια τις αντιμετωπίσει ενωμένη, με αλληλεγγύη και υπευθυνότητα, και αξιοποιήσει πλήρως τις ικανότητές της για καλύτερο συντονισμό και την επίτευξη της αναγκαίας προστιθέμενης αξίας για τις κυβερνήσεις της ΕΕ και τους πολίτες τους·
13. υπογραμμίζει τη σημασία να λαμβάνονται επιστημονικά τεκμηριωμένες αποφάσεις και να είναι συνεπής η επικοινωνία όλων των εμπλεκόμενων συμφεροντούχων με τους πολίτες, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων φορέων της ΕΕ και των κρατών μελών, της επιστημονικής κοινότητας, του ιδιωτικού τομέα και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών·
14. καλεί την ΕΕ να συνεχίσει να πορεύεται προς τη θέσπιση μιας Ευρωπαϊκής Ένωσης Υγείας που θα προσφέρει πραγματική προστιθέμενη αξία στα κράτη μέλη όσον αφορά τη διακυβέρνηση στον τομέα της υγείας και θα διέπει τομείς τους οποίους τα κράτη μέλη δεν μπορούν να καλύψουν από μόνα τους·
15. αναγνωρίζει ότι όλες οι δράσεις που αναλήφθηκαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας αποσκοπούσαν στη διασφάλιση του δικαιώματος στην υγεία και τη ζωή, αλλά και ότι ορισμένες δράσεις συνεπάγονταν, ωστόσο, την ύπαρξη περιορισμών σε άλλα θεμελιώδη δικαιώματα· επισημαίνει ότι, επειδή η κρίση ήταν άνευ προηγουμένου, οι κυβερνήσεις χρειάστηκε να αναλάβουν ταχεία δράση με ελάχιστη προετοιμασία και με έλλειψη εσωτερικής εμπειρογνώσιας·
16. σημειώνει ότι ο νομοθετικός και ελεγκτικός ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων είχε αρχικά πληγεί, μεταξύ άλλων από τη μεταβίβαση νομοθετικών εξουσιών στην εκτελεστική εξουσία και την εφαρμογή έκτακτων και ταχειών νομοθετικών διαδικασιών, καθώς οι κυβερνήσεις έπρεπε να αντιδρούν ταχέως υπό εξελισσόμενες συνθήκες·
17. επικροτεί τις προσπάθειες της ΕΕ να ενισχύσει τις λύσεις για την παγκόσμια πρόσβαση σε εμβόλια και φάρμακα κατά τη διάρκεια της πανδημίας μέσω συνεργατικών πρωτοβουλιών, όπως ο επιταχυντής πρόσβασης στα εργαλεία κατά της COVID-19 και ο μηχανισμός COVAX, αλλά αναγνωρίζει ότι η ΕΕ πρέπει να αναλάβει ακόμη περισσότερα ηγετικά καθήκοντα σε παγκόσμιο επίπεδο ώστε να διασφαλίσει ότι θα διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στη μελλοντική ετοιμότητα, πρόληψη και αντιμετώπιση πανδημιών·

1. Υγεία

- α) *Οικοδόμηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης Υγείας για την πρόληψη, την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση διασυνοριακών απειλών κατά της υγείας*
- 1) ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ, ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΩΝ ΑΠΕΙΛΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
18. πιστεύει ότι η προαγωγή της υγείας και η πρόληψη των νόσων, η ετοιμότητα και η αντίδραση σε διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας πρέπει να αποτελέσουν τα θεμέλια μιας μελλοντικής Ευρωπαϊκής Ένωσης Υγείας, με σκοπό την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της ποιότητας των συστημάτων υγείας στα κράτη μέλη και την αντιμετώπιση των ανισοτήτων στον τομέα της υγείας στην ΕΕ, με την παροχή επαρκών επενδύσεων στα συστήματα υγείας σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο·
19. καλεί τα κράτη μέλη να επενδύσουν περισσότερο στην πρωτοβάθμια υγειονομική περίθαλψη, αξιοποιώντας πλήρως το πρόγραμμα EU4Health, προκειμένου να αυξηθούν η ικανότητα και η ευελιξία στις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης, ώστε να μην κατακλύζονται τα νοσοκομεία σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης·
20. επικροτεί το γεγονός ότι η Επιτροπή δημιούργησε εγκαίρως πόρους για την παροχή επιστημονικών συμβουλών, όπως η πλατφόρμα επιστημονικών συμβουλών για την COVID-19, με εμπειρογνώμονες από τα κράτη μέλη, οι οποίοι συνέβαλαν στη χάραξη πολιτικής με συντονισμένο τρόπο·
- 11) Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΣΟΒΑΡΕΣ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΕΣ ΑΠΕΙΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΝΟΣΩΝ (ECDC), ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΦΑΡΜΑΚΩΝ (EMA) ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΈΚΤΑΚΤΗΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ (HERA)
21. αναγνωρίζει την έγκριση του κανονισμού (ΕΕ) 2022/123 σχετικά με την παράταση της εντολής του EMA, και του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2371 σχετικά με σοβαρές διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας, την ενίσχυση της εντολής του ECDC και τη δημιουργία της Αρχής Ετοιμότητας και Αντιμετώπισης Καταστάσεων Έκτακτης Υγειονομικής Ανάγκης (HERA), ως παραδείγματα ενωσιακών μέσων που θα δώσουν στην ΕΕ τη δυνατότητα να καταστεί πιο ανθεκτική και αποτελεσματική, καθώς επιδιώκουμε μια πιο βιώσιμη προσέγγιση όσον αφορά την πρόληψη, την προετοιμασία και τη διαχείριση πανδημιών·
22. ζητεί επιτακτικά να γίνει απολογισμός του συντονισμού μεταξύ των σχετικών οργανισμών, καθώς και των ενισχυμένων εντολών τους, και ζητεί να ενισχυθεί η ικανότητα της ΕΕ να συντονίζει τα ζητήματα αυτά·
23. επικροτεί τη δημιουργία της HERA, ως απαραίτητου φορέα για τη βελτίωση της ετοιμότητας της ΕΕ σε καταστάσεις έκτακτης υγειονομικής ανάγκης, τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας ιατρικών αντιμέτρων και τη διαχείριση της νέας αυτής πραγματικότητας όσον αφορά την πρόληψη, την προετοιμασία, τον εντοπισμό και την ταχεία αντίδραση σε καταστάσεις έκτακτης υγειονομικής ανάγκης·
24. τονίζει ότι το Κοινοβούλιο θα έπρεπε να είχε συμμετάσχει στη δημιουργία της εντολής

της HERA, και ότι θα έπρεπε να διαθέτει εξουσίες ελέγχου και ικανότητα παρακολούθησης της HERA·

25. συγχαίρει την Επιτροπή για την πρόταση του έργου EU FAB, ενός δικτύου συνεχώς διαθέσιμων παραγωγικών ικανοτήτων για την παρασκευή εμβολίων και φαρμάκων, το οποίο μπορεί να ενεργοποιηθεί σε περίπτωση μελλοντικών κρίσεων, ως απάντηση στην ανάγκη να ενισχύσει η ΕΕ τις ανάντη και κατάντη βιομηχανικές της δραστηριότητες παραγωγής εμβολίων και ιατρικού εξοπλισμού·
26. εκφράζει την ελπίδα ότι η Επιτροπή μπορεί να διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στη συνεργασία μεταξύ της ακαδημαϊκής κοινότητας, της βιομηχανίας, των ερευνητικών ιδρυμάτων και των κυβερνήσεων, καθώς οι συμπράξεις αυτές είναι καθοριστικής σημασίας για την επιτάχυνση της αντίδρασης στις πανδημίες, διασφαλίζοντας παράλληλα την προστασία των ικανοτήτων·
27. κατανοεί ότι η άνευ προηγουμένου επείγουσα ζήτηση φαρμάκων και ιατρικών αντιμέτρων κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 έθεσε σε δοκιμασία τους πόρους του EMA και κατέστησε αναγκαία τη λήψη ad hoc μέτρων·
28. αναγνωρίζει τον καθοριστικό ρόλο που διαδραματίζει ο EMA στην εφαρμογή μέτρων για τη διευκόλυνση ευέλικτων ρυθμιστικών διαδικασιών, διασφαλίζοντας παράλληλα την ασφάλεια και αποτελεσματικότητα των εγκεκριμένων εμβολίων και θεραπευτικών μέσων, ιδίως μέσω της ειδικής ομάδας του EMA για την πανδημία COVID-19, της ταχείας παροχής επιστημονικών συμβουλών, της κυλιόμενης επανεξέτασης και της άδειας κυκλοφορίας υπό όρους·
29. σημειώνει με εκτίμηση ότι, στο πλαίσιο της νέας εντολής του EMA, η ειδική ομάδα έκτακτης ανάγκης ανέλαβε τις δραστηριότητες της ειδικής ομάδας του για την πανδημία COVID-19 και κατέστη μόνιμο όργανο του EMA, βελτιώνοντας τις αλληλεπιδράσεις με την Επιτροπή, τους φορείς ανάπτυξης εμβολίων και την ακαδημαϊκή κοινότητα, καθώς και τον συντονισμό με άλλους οργανισμούς της ΕΕ·
30. παρατηρεί ότι η Επιτροπή χορήγησε άδεια κυκλοφορίας υπό όρους για εμβόλια κατά της COVID-19, αφότου έλαβε τη σύσταση του EMA και κατόπιν διαβούλευσης με τα κράτη μέλη της ΕΕ, υπό τον όρο ότι τα οφέλη των εμβολίων υπερτερούν κατά πολύ των δυνητικών κινδύνων τους, και με υποχρεωτικές, αυστηρές διασφαλίσεις και ελέγχους μετά την έγκριση·
31. σημειώνει ότι η χρήση άδειας κυκλοφορίας υπό όρους συνέβαλε στην αξιοσημείωτη μείωση των θανάτων και των νοσηλειών στην ΕΕ, και ότι αποτελεί κατάλληλο εργαλείο για την επιτάχυνση της έγκρισης εμβολίων σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας, όπως η πανδημία COVID-19·
32. σημειώνει ότι το ECDC δεν αντιλήφθηκε εγκαίρως τη σοβαρότητα της απειλής, ως αποτέλεσμα της έλλειψης ετοιμότητας εντός των κρατών μελών κατά την έναρξη της πανδημίας· αναγνωρίζει ότι η καθυστερημένη αυτή ανάληψη δράσης οφειλόταν στη μη έγκαιρη ανταλλαγή δεδομένων από τα κράτη μέλη και στην έλλειψη επαρκούς χρηματοδότησης και πόρων για την παρακολούθηση και τη διαχείριση της επίβλεψης δεδομένων·
33. υποστηρίζει τη διευρυμένη εντολή του ECDC, η οποία προβλέπει περισσότερους

πόρους και πρόσθετους τομείς αρμοδιότητας, γεγονός που θα του επιτρέψει να διαδραματίσει μεγαλύτερο ρόλο στη βελτίωση της ευρωπαϊκής ετοιμότητας και αντίδρασης·

III) ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΑ ΕΜΒΟΛΙΑ

34. εκφράζει εκ νέου την πεποίθησή του ότι πρωταρχικός στόχος του εμβολιασμού είναι να αποφεύγονται σοβαρές νόσοι και θάνατοι, για τον οποίον είναι αποτελεσματικά τα εμβόλια, όπως καταδεικνύουν τα αποτελέσματα της διαδικασίας εμβολιασμού κατά της COVID-19, χάρη στην οποία σώθηκαν περισσότερες από 250 000 ζωές στην ΕΕ·
35. τονίζει ότι η ανάπτυξη και διάθεση εμβολίων κατά της COVID-19 άλλαξε τα δεδομένα κατά την πανδημία και στήριξε τον σημαντικό ρόλο της έρευνας και ανάπτυξης εμβολίων· θεωρεί ότι ήταν άνευ προηγουμένου η ταχύτητα με την οποία οι ερευνητές ανέπτυξαν αποτελεσματικά προστατευτικά εμβόλια, και ότι η ΕΕ διαδραμάτισε ηγετικό ρόλο στην παγκόσμια αντίδραση στην πανδημία COVID-19·
36. σημειώνει ότι η στρατηγική εμβολιασμού, και όχι μόνο κατά της COVID-19, παραμένει εθνική αρμοδιότητα, και ζητεί να ενισχυθεί ο συντονιστικός ρόλος της ΕΕ για την εναρμόνιση του χρονοδιαγράμματος, του πεδίου εφαρμογής και των αποτελεσμάτων της χορήγησης εμβολίων σε όλα τα κράτη μέλη·

IV) ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ (ΚΑΙ ΥΠΟ ΤΟ ΦΩΣ ΤΟΥ ΤΡΕΧΟΝΤΟΣ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ, Η ΥΓΕΙΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΑΡΑΜΕΙΝΕΙ ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ)

37. σημειώνει ότι, κατά την έναρξη της πανδημίας, τα συστήματα υγείας πολλών κρατών μελών ήταν ανέτοιμα να αντιμετωπίσουν το μέγεθος μιας τέτοιας κρίσης·
38. επισημαίνει ότι τα κράτη μέλη βρέθηκαν αντιμέτωπα με εμπόδια όσον αφορά τον εθνικό συντονισμό, τη συνεργασία με εμπειρογνώμονες, τη χρηματοδότηση της έρευνας, την ανταλλαγή δεδομένων και τη συνεργασία και αλληλεγγύη εντός των κρατών μελών· παρατηρεί ότι ορισμένες από τις προκλήσεις με τις οποίες βρέθηκαν αντιμέτωπα τα κράτη μέλη ήταν η αιφνίδια αύξηση της ζήτησης για υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης, η έλλειψη διαθέσιμων κλινών ΜΕΘ (μονάδα εντατικής θεραπείας) (οι οποίες μειώθηκαν δραματικά μεταξύ 2019 και 2020), οι ελλείψεις προσωπικού, η έλλειψη σχεδίων ετοιμότητας ή σαφούς δομής διακυβέρνησης, το ανεπαρκές στρατηγικό απόθεμα μέσων ατομικής προστασίας, τα ανεπαρκή σχέδια πρόληψης και ελέγχου των κρουσμάτων σε χώρους υγειονομικής περίθαλψης, η ανεπαρκής ποιότητα του αέρα εσωτερικών χώρων στα δημόσια κτίρια και ο τρόπος αποτελεσματικής επικοινωνίας με το κοινό·

V) ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ (ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΤΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ), ΕΝΩΣΙΑΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

39. σημειώνει ότι η ΕΕ δεν διέθετε αποτελεσματικό σύστημα για τη συλλογή και ανταλλαγή δεδομένων και για την υποβολή επιδημιολογικών εκθέσεων, που αποτελούσαν βασική συνιστώσα της αντιμετώπισης της πανδημίας· παρατηρεί ότι οι υπηρεσίες επιτήρησης κατά τη διάρκεια της πανδημίας δεν ήταν κατάλληλες για τον

επιδιωκόμενο σκοπό, και ότι χρειάστηκε να δημιουργηθούν ειδικά συστήματα επιτήρησης για το νέο αυτό παθογόνο·

40. πιστεύει ότι η ΕΕ χρειάζεται περαιτέρω κανονιστική απλούστευση, συντονισμό και επιτάχυνση των κλινικών δοκιμών σε επίπεδο ΕΕ, καθώς και την ψηφιοποίηση των συστημάτων υγείας· υπογραμμίζει τη σημασία των δεδομένων για την ιατρική έρευνα, και επισημαίνει τον ευρωπαϊκό χώρο δεδομένων για την υγεία ως βασική πρωτοβουλία στον τομέα αυτόν·
  41. υποστηρίζει την προσαρμογή των υφιστάμενων ενωσιακών κανονιστικών πλαισίων και της μη δεσμευτικής νομοθεσίας, καθώς και την ανάπτυξη και εφαρμογή νέων πλαισίων, προκειμένου να έχουν τα εθνικά συστήματα υγείας και η επιστημονική κοινότητα τη δυνατότητα να επωφεληθούν από την τεχνητή νοημοσύνη (ΤΝ) στους τομείς της κλινικής πρακτικής, της βιοϊατρικής έρευνας, της δημόσιας υγείας και της υγειονομικής διοίκησης, με παράλληλη διασφάλιση της ασφάλειας και της αξιοπρεπούς θεραπείας των ασθενών που λαμβάνουν υγειονομική περίθαλψη υποβοηθούμενη από ΤΝ·
  42. καλεί τα κράτη μέλη να θεσπίσουν μέτρα για την ενίσχυση της ασφάλειας των ψηφιακών δικτύων, με σκοπό την προστασία των ιδρυμάτων υγείας και των ασθενών από κυβερνοεπιθέσεις·
  43. εκφράζει εκ νέου την ανάγκη να βελτιωθεί η ασφάλεια των υποδομών ζωτικής σημασίας, όπως τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας και τα χρηματοπιστωτικά συστήματα, καθώς και να ληφθούν μέτρα για την αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τους κινδύνους κυβερνοασφάλειας και για την παροχή κατάρτισης σε άτομα και οργανισμούς σχετικά με τον τρόπο προστασίας τους, καθώς οι κυβερνοεπιθέσεις αυτές ενδέχεται να έχουν επίσης αντίκτυπο στους ασθενείς και τα νοσοκομεία·
- VI) ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΕ ΩΣΤΕ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΕΤΟΙΜΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΡΙΣΗ (ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ, ΕΠΑΡΚΗΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ, ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΙΔΙΚΕΥΣΗ)
44. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι δεν έχει δοθεί προτεραιότητα στις επενδύσεις στη δημόσια υγειονομική περίθαλψη σε όλα τα κράτη μέλη, πράγμα που οδηγεί σε ελλείψεις προσωπικού στον τομέα αυτόν και, συνεπώς, σε χαμηλά επίπεδα ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας ενόψει νέων πιθανών καταστάσεων έκτακτης ανάγκης·
  45. ζητεί να πραγματοποιηθούν επενδύσεις στο προσωπικό υγειονομικής περίθαλψης, για την ενίσχυση των δεξιοτήτων του και τη στήριξη των κρατών μελών στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας τους, προκειμένου να προσελκυστεί η επόμενη γενιά επαγγελματιών υγείας και να αντιμετωπιστούν η έλλειψη επαγγελματιών υγείας και η διαρροή εγκεφάλων εντός της Ένωσης·
  46. επαναλαμβάνει ότι η ΕΕ πρέπει να αναλάβει πιο δυναμικό ρόλο στην καθοδήγηση και τον προσανατολισμό της βελτίωσης της δημόσιας υγείας, καθώς όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεωρούν την υγεία στρατηγικό πλεονέκτημα για επενδύσεις, και όχι κόστος που πρέπει να ελαχιστοποιηθεί·
  47. επισημαίνει την ανάγκη αναβάθμισης των δεξιοτήτων, επανειδίκευσης και διεύρυνσης

των δεξιοτήτων των εργαζομένων για σταδιοδρομίες στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης, προκειμένου να είναι καλύτερα προετοιμασμένοι για δυναμικές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και κρίσης· ζητεί να δοθεί η δέουσα προσοχή στην περαιτέρω κατάρτιση και επανακατάρτιση των εργαζομένων που συμμετέχουν σε όλα τα στάδια της αλυσίδας·

VII) Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΑΝΘΕΚΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

48. τονίζει τη σημασία της πρωτοβάθμιας περίθαλψης και της «βοήθειας σε κοντινή απόσταση», για την οικοδόμηση ανθεκτικών συστημάτων υγείας που διευκολύνουν τη συνέχιση των υπηρεσιών υγείας κατά τη διάρκεια καταστάσεων έκτακτης υγειονομικής ανάγκης και συμβάλλουν στην αποφυγή της συμφόρησης και κατάρρευσης των νοσοκομείων διατηρώντας την παροχή βασικών τοπικών υπηρεσιών·
49. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη να επανεξετάσουν τον ρόλο της πρωτοβάθμιας περίθαλψης, εστιάζοντας στη δυνατότητά της όσον αφορά τη σύνδεση με τις οικογένειες σε καθημερινή βάση, τη βελτίωση της πρόληψης και την προώθηση μιας μεγαλύτερης ικανότητας της κοινότητας να αντιμετωπίζει απειλές κατά της υγείας, σε στενό συντονισμό με τη νοσοκομειακή περίθαλψη·

VIII) ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΗΣ ΕΕ (EU4HEALTH, ΟΡΙΖΩΝ ΕΥΡΩΠΗ, ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΤΑΜΕΙΑ ΣΥΝΟΧΗΣ, ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ Κ.ΛΠ.)

50. επισημαίνει τις αποκλίσεις στα συστήματα υγείας μεταξύ κρατών μελών και μεταξύ περιφερειών εντός των κρατών μελών, ιδίως στις απομακρυσμένες αγροτικές περιοχές, τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τα περιφερειακά νησιά· ζητεί να αξιοποιηθεί η πολιτική συνοχής ώστε να εξαλειφθούν οι αποκλίσεις αυτές·
51. σημειώνει ότι η οικονομική στήριξη, η κυβερνητική αντίδραση και οι δείκτες αυστηρότητας διέφεραν ανάλογα με την εισοδηματική στήριξη, τα δημοσιονομικά μέτρα και τα περιοριστικά μέτρα κάθε κράτους μέλους· επισημαίνει ότι οι διάφορες δημογραφικές και πολιτιστικές ιδιαιτερότητες, όπως ο μεγάλος πληθυσμός ηλικιωμένων στην Ιταλία και ο τουρισμός ως ενεργός επιχειρηματικός τομέας στις νότιες χώρες, οδήγησαν σε διαφορετικές κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας·
52. σημειώνει ότι τα διδάγματα που αντλήθηκαν κατέδειξαν έλλειψη επενδύσεων σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών σε συνολικά και ολοκληρωμένα συστήματα επιτήρησης και στη διαχείριση επικυρωμένων, συγκρίσιμων και διαλειτουργικών δεδομένων, πράγμα που οδήγησε σε ανεπαρκή σχεδιασμό και ετοιμότητα, παρά το γεγονός ότι προηγούμενες επενδύσεις στην έρευνα και ανάπτυξη (E&A) κατέστησαν δυνατή την παραγωγή εμβολίων·
53. σημειώνει ότι η ΕΕ αντέδρασε ταχέως χαλαρώνοντας τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, αναστέλλοντας τους δημοσιονομικούς κανόνες, θεσπίζοντας το ευρωπαϊκό μέσο προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) και το NextGenerationEU, και επενδύοντας στην κοινή χρηματοδότηση εμβολίων· παρατηρεί ότι τα κράτη μέλη ήταν επίσης σε θέση να δαπανούν και να δανείζονται εύκολα χάρη στις ενέργειες των νομισματικών και πολιτικών αρχών της ΕΕ· αναγνωρίζει ότι οι νότιες χώρες της ΕΕ υπέστησαν πολύ

μεγαλύτερο κλυδωνισμό στο ΑΕΠ ως αποτέλεσμα των περιοριστικών μέτρων λόγω της πανδημίας σε σύγκριση με τις χώρες της ΕΕ στα βορειοδυτικά, και αναγνωρίζει ότι οι περισσότερες νότιες χώρες εξαρτώνται από τον τουρισμό ως βασική πηγή οικονομικής δραστηριότητας·

ΙΧ) ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΩΝ ΕΛΛΕΙΨΕΩΝ ΣΕ ΦΑΡΜΑΚΑ ΚΡΙΣΙΜΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΟ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ: ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΙΑΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

54. ζητεί καλύτερο συντονισμό ώστε να καταστούν δυνατές η έγκαιρη δημιουργία αποθεμάτων και η κοινή προμήθεια ιατρικών αντιμέτρων σύμφωνα με τον μηχανισμό πολιτικής προστασίας της ΕΕ και το απόθεμα rescEU·

Χ) ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΜΕΣΩ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ, ΜΕ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΕΝΟΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΥ, ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ (ΔΙ) ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΙΝΗΤΡΩΝ

55. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη να μειώσουν την εξάρτηση της ΕΕ από τρίτες χώρες και να ενεργήσουν αποφασιστικά ώστε να προλαμβάνονται οι ελλείψεις φαρμάκων, να αντιμετωπίζονται τα τρωτά σημεία της αλυσίδας εφοδιασμού στο ευρωπαϊκό σύστημα προμήθειας ιατρικών προϊόντων και δραστικών φαρμακευτικών ουσιών από χώρες εκτός Ευρώπης, και να διασφαλίζονται καλύτερη κοινοποίηση δεδομένων από τη βιομηχανία, έγκαιρες προβλέψεις σχετικά με το πού ενδέχεται να προκύψουν ελλείψεις στο μέλλον, και μεγαλύτερη διαφάνεια στην αλυσίδα παραγωγής και διανομής φαρμάκων·

56. τονίζει τη σημασία να χαίρει αυστηρής προστασίας η ΔΙ, ώστε να παρέχονται κίνητρα στον τομέα της φαρμακευτικής έρευνας και ανάπτυξης και να καταστεί η Ευρώπη πρωτοπόρος στην Ε&Α στον τομέα των φαρμάκων·

β) *Πρόσβαση σε ιατρικά αντίμετρα*

Ι) ΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗ ΕΜΒΟΛΙΩΝ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ, ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

57. τονίζει ότι είναι κρίσιμη η εντατικοποίηση της έρευνας και ανάπτυξης για αντιδράσεις σε παθογόνα με επιδημικές και πανδημικές δυνατότητες, πριν από επιδημίες και πανδημίες· αναγνωρίζει ότι τίποτα δεν ήταν γνωστό σχετικά με τον SARS-CoV-2 και τη νόσο που προκλήθηκε από τον νέο αυτόν ιό, ούτε και σχετικά με τη γενετική αλληλουχία του (μολονότι η ακολουθία κοινοποιήθηκε πολύ σύντομα) ή τα άλλα χαρακτηριστικά και την επιδημιολογική συμπεριφορά του, όπως οι μέθοδοι προσβολής και μετάδοσης και τα ποσοστά προσβολής, μετάδοσης και μετάλλαξης· επισημαίνει, επομένως, ότι αρχικά απαιτείτο έρευνα πριν από την ανάπτυξη εμβολίου, γεγονός που επηρέασε την παραγωγική ικανότητα της βιομηχανίας για την ανάπτυξη και διάθεση εμβολίων·

58. σημειώνει ότι οι χώρες υψηλού εισοδήματος διευκόλυναν την αγορά εμβολίων στην

αρχή της πανδημίας, φιλοξενώντας τις περισσότερες από τις μεγάλες εγκαταστάσεις παρασκευής, και ότι οι μεγάλες φαρμακευτικές εταιρείες ενίσχυσαν την παγκόσμια παραγωγή και προμήθεια σωτήριων ιατρικών εργαλείων χάρη στη ΔΙ, τις τεχνολογίες και τα δεδομένα που κατείχαν·

59. επισημαίνει ότι ο επιταχυντής πρόσβασης στα εργαλεία κατά της COVID-19 κατέδειξε τη δύναμη της διεθνούς συνεργασίας, της ταχύτητας, της ισότητας, της διαφάνειας και της καινοτομίας, καθώς κατέστησε δυνατή την ταχεία αντίδραση και ένα άνευ προηγουμένου επίπεδο συντονισμού και συνεργασίας μεταξύ των παγκόσμιων οργανισμών υγείας για την αντιμετώπιση της πανδημίας· τονίζει, ταυτόχρονα, τη σημασία της άντλησης διδαγμάτων από την πρωτοβουλία αυτή·
60. σημειώνει ότι η πανδημία άσκησε πιέσεις στις παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού, συμπεριλαμβανομένου του φαρμακευτικού τομέα, με αποτέλεσμα να διαταραχθεί και να καταστεί απρόβλεπτος ο εφοδιασμός με εμβόλια και άλλα αντίμετρα·
61. τονίζει τη σημασία των γενόσημων, των βιοομοειδών φαρμάκων και των φαρμάκων προστιθέμενης αξίας για την πρόληψη των ελλείψεων φαρμάκων, την αποφυγή των συνεπειών των διαταραχών στις αλυσίδες εφοδιασμού φαρμάκων κατά τη διάρκεια καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, τη σταθερή διεύρυνση της ίσης πρόσβασης για τους ασθενείς, και τη βιωσιμότητα των συστημάτων υγείας σε μια ΕΕ όπου η πρόσβαση παραμένει άνιση·
62. καλεί την Επιτροπή να εξετάσει νέες διαδικασίες για την προώθηση της αναπροσαρμογής της χρήσης των φαρμάκων, ώστε να διευκολυνθεί η ευρύτερη εκτός ενδείξεων χρήση φαρμάκων, συμπεριλαμβανομένων των λιγότερο δαπανηρών φαρμάκων, όποτε υπάρχουν ισχυρά επιστημονικά στοιχεία για την αποτελεσματικότητα και την ασφάλεια των ασθενών, προκειμένου να αποφεύγονται οι ελλείψεις ιατρικών αντιμέτρων και οι επιπτώσεις της διαταραχής στις παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού φαρμάκων· επισημαίνει ακόμη την ευκαιρία για ένα νέο πλαίσιο ώστε να στηριχθεί η εμπορία και χρήση φαρμάκων με νέες εγκεκριμένες ενδείξεις·
63. υπενθυμίζει την κρίσιμη ανάγκη για την παγκόσμια υγεία και τις παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού να αναπτυχθούν τοπικές ικανότητες παραγωγής και διανομής στην ΕΕ και στις αναπτυσσόμενες χώρες, ιδίως όσον αφορά τη έρευνα, ανάπτυξη και παραγωγή φαρμάκων, και πάντα σύμφωνα με τα κοινωνικά πρότυπα και τη δέουσα επιμέλεια του κλάδου· καλεί την Επιτροπή να χρησιμοποιήσει τις στρατηγικές για τη βιομηχανία, τη ΔΙ και τα φάρμακα ώστε να γεφυρώσει το επίμονο χάσμα μεταξύ έρευνας και παραγωγής φαρμάκων χάρη στη σύναψη εταιρικών σχέσεων για την ανάπτυξη προϊόντων και στη δημιουργία ανοικτών κέντρων έρευνας και παραγωγής·
64. κατανοεί ότι οι πολιτικές και οικονομικές συνέπειες της αντίδρασης στην πανδημία COVID-19 σημειώθηκαν πριν από τον κλονισμό των συστημάτων υγείας, και δη λόγω της κατάρρευσης των παγκόσμιων αλυσίδων εφοδιασμού·
65. σημειώνει ότι η βιώσιμη ανάπτυξη, παραγωγή και παράδοση εμβολίων βασίζεται σε αξιόπιστες και διαφανείς αλυσίδες εφοδιασμού· καλεί τον ΠΟΕ να αναλάβει δράση ώστε να διασφαλίσει τη ρευστότητα των αλυσίδων εφοδιασμού και των παραδόσεων εμβολίων·
66. επισημαίνει ότι, στο πλαίσιο της υφιστάμενης Συμφωνίας για τα δικαιώματα

πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου, προβλέπεται ένα πλαίσιο για την υποχρεωτική αδειοδότηση, το οποίο επιτρέπει στις κυβερνήσεις να παρέχουν στους πολίτες τους γενόσημες εκδοχές αγωγών κατοχυρωμένων με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, είτε μέσω εγχώριας παραγωγής είτε μέσω ξένων εισαγωγών·

67. αναγνωρίζει ότι η ΕΕ είναι σημαντικός εξαγωγέας εμβολίων στον κόσμο και ότι συνέβαλε στις παγκόσμιες προσπάθειες αλληλεγγύης με τη δωρεά 500 εκατομμυρίων δόσεων εμβολίων·

II) ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΠΡΟΑΓΟΡΑΣ
(ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ, ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΕΠΙΒΟΛΗ)

68. πιστεύει ότι η ΕΕ χρειάζεται μια κοινή προσέγγιση για την προμήθεια εμβολίων προκειμένου να αποφεύγονται ο ανταγωνισμός μεταξύ των κρατών μελών και η υπονόμηση του ευρωπαϊκού εγχειρήματος· πιστεύει ότι επιτυχημένα στοιχεία της διαδικασίας αυτής ήταν η αποκλειστικότητα στις διαπραγματεύσεις για εμβόλια και η έγκαιρη δέσμευση των κρατών μελών·
69. είναι της άποψης ότι οι διαδικασίες κοινών προμηθειών θα μπορούσαν να παρέχουν στην ΕΕ και στα κράτη μέλη της μεγαλύτερη ευελιξία ανάλογα με τις ανάγκες τους, ενώ οι διαπραγματεύσεις για τις συμφωνίες προαγοράς ήταν επωφελείς όταν η ανάπτυξη εμβολίων ήταν ριψοκίνδυνη και οι γραμμές παραγωγής προετοιμάστηκαν χωρίς να είναι γνωστό ποιο εμβόλιο θα επιλεγόταν ή αν όντως θα εγκρίνονταν τα εμβόλια·
70. τονίζει τη σημασία των νέων κοινών εθελοντικών δημόσιων συμβάσεων της ΕΕ που συνήφθησαν από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, ειδικότερα όσον αφορά φάρμακα για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και ακάλυπτες θεραπευτικές ανάγκες μεταξύ άλλων, ώστε να βελτιωθεί η οικονομική τους προσιτότητα και η πρόσβαση σε αυτά σε επίπεδο ΕΕ· ζητεί να διερευνηθούν τέτοιου είδους πρακτικές σε τομείς όπως οι σπάνιες νόσοι και ο καρκίνος, με σαφώς προσδιορισμένα ορόσημα, στόχους και δεσμεύσεις που θα συμφωνούνται από όλα τα συμμετέχοντα μέρη· επισημαίνει την ανάγκη να διασφαλιστούν υψηλά επίπεδα διαφάνειας στις εν λόγω πρωτοβουλίες και να εφαρμοστούν τα διδάγματα που αντλήθηκαν από τις κοινές προμήθειες προϊόντων σχετικών με την COVID-19· τονίζει ότι οι κοινές προμήθειες δεν πρέπει να ενέχουν τον κίνδυνο να επηρεάσουν αρνητικά τις ροές εφοδιασμού αυξάνοντας τον κίνδυνο ελλείψεων στην ΕΕ·
71. επικροτεί το γεγονός ότι η φαρμακευτική στρατηγική για την Ευρώπη αναφέρει ότι οι ενέργειες στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων μπορούν να στηρίξουν τον ανταγωνισμό και να βελτιώσουν την πρόσβαση στα φάρμακα· καλεί επιτακτικά την Επιτροπή, στο πλαίσιο της οδηγίας 2014/24/ΕΕ²³, να προτείνει ταχέως κατευθυντήριες γραμμές για τα κράτη μέλη, και δη όσον αφορά τον βέλτιστο τρόπο εφαρμογής των κριτηρίων για την επιλογή της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, πέραν των κριτηρίων που εστιάζουν αποκλειστικά στη χαμηλότερη τιμή· επισημαίνει ότι η ασφάλεια του εφοδιασμού είναι απαραίτητη και θα πρέπει να χρησιμοποιείται ως ποιοτικό κριτήριο για την ανάθεση συμβάσεων φαρμακείων και στο πλαίσιο προσκλήσεων υποβολής προσφορών για την προμήθεια φαρμάκων· τονίζει τη σημασία

²³ Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65).

των διαφοροποιημένων προμηθειών και βιώσιμων πρακτικών σύναψης συμβάσεων όσον αφορά τα φάρμακα· προτείνει να θεωρούνται επίσης σημαντικό κριτήριο οι επενδύσεις στην παρασκευή δραστικών ουσιών και τελικών φαρμάκων στην ΕΕ, καθώς και ο αριθμός και η τοποθεσία των εγκαταστάσεων παραγωγής, η αξιοπιστία του εφοδιασμού, η επανεπένδυση των κερδών στην Ε&Α, και η εφαρμογή κοινωνικών, περιβαλλοντικών, δεοντολογικών και ποιοτικών προτύπων·

72. επισημαίνει την έλλειψη διαφάνειας στις συμφωνίες από κοινού προμηθειών που αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγμάτευσης με τις εταιρείες, η οποία αιτιολογήθηκε με τον σεβασμό του δικαιώματος στην εμπιστευτικότητα· τονίζει ότι η διαφάνεια στο έργο των θεσμικών οργάνων της ΕΕ είναι υψίστης σημασίας, ειδικότερα υπό τις συνθήκες της άνευ προηγουμένου πανδημικής κρίσης·
- γ) *COVID, μεταδοτικές και μη μεταδοτικές νόσοι (συμπεριλαμβανομένης της μακράς COVID)*
73. παρατηρεί ότι εξακολουθούν να είναι επιστημονικά αμφίβολα τα αίτια της μακράς COVID, όπως και οι συγκεκριμένες ενδείξεις της νόσου και ο μακροπρόθεσμος αντίκτυπός της· επισημαίνει ότι η ΕΕ χρειάζεται μια στρατηγική προσέγγιση για την αντιμετώπιση της μακράς COVID, εστιάζοντας στην αύξηση της ευαισθητοποίησης όσον αφορά την έρευνα, την κατάρτιση και την πρωτοβάθμια περίθαλψη·
74. τονίζει ότι η πανδημία είχε συνέπειες για την υγεία των ασθενών με μεταδοτικές νόσους (MN) και μη μεταδοτικές νόσους (MMN) που συνδέονται με καθυστερήσεις και διαταραχές στη διάγνωση και τη θεραπεία, ιδίως για τον HIV, την ηπατίτιδα, τον καρκίνο και τις σπάνιες νόσους, δεδομένης της μαζικής μείωσης των προσυμπτωματικών ελέγχων για καρκίνο του μαστού και του παχέος εντέρου·
75. παρατηρεί ότι οι διαταραχές στον προσυμπτωματικό έλεγχο του καρκίνου, μαζί με άλλες υπηρεσίες έγκαιρης ανίχνευσης, έχουν προκαλέσει σοβαρές ανησυχίες ως προς τις μακροπρόθεσμες συνέπειες, καθώς οι αναβληθείσες διαγνώσεις οδηγούν αναπόφευκτα στη διάγνωση του καρκίνου σε μεταγενέστερο στάδιο, γεγονός που καθιστά τη θεραπεία πιο περίπλοκη και δαπανηρή και μειώνει τις πιθανότητες επιβίωσης²⁴.
76. σημειώνει ότι οι υπηρεσίες MN και MMN διαταράχθηκαν λόγω των ακυρώσεων προγραμματισμένης περίθαλψης, της διακοπής των προγραμμάτων προσυμπτωματικού ελέγχου, του περιορισμού της κυκλοφορίας που επέβαλαν οι κυβερνήσεις ή της υπολειτουργίας των δημόσιων συγκοινωνιών, με αποτέλεσμα να είναι δυσχερής η πρόσβαση σε υγειονομικές εγκαταστάσεις, και της έλλειψης προσωπικού, και σημειώνει ότι η αποθεραπεία ήταν η συχνότερα διαταραγμένη υπηρεσία·
77. παρατηρεί ότι οι περισσότερες χώρες που συμπεριέλαβαν υπηρεσίες MMN στα εθνικά σχέδια για την COVID-19 έδωσαν προτεραιότητα στις υπηρεσίες για τις τέσσερις σημαντικότερες MMN: υπηρεσίες καρδιαγγειακών παθήσεων, υπηρεσίες καρκίνου, υπηρεσίες διαβήτη και υπηρεσίες χρόνιων αναπνευστικών παθήσεων· επισημαίνει ότι ορισμένες χώρες, όπως η Ισπανία, αναγνώρισαν την ψυχική υγεία ως τομέα

²⁴ Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης/ΕΕ, «Health at a Glance: Europe 2022: State of Health in the EU Cycle» [Η υγεία με μια ματιά: Ευρώπη 2022: Η κατάσταση της υγείας στον κύκλο της ΕΕ], Εκδόσεις ΟΟΣΑ, Παρίσι, 2022.

προτεραιότητας:

78. επισημαίνει ότι η επιστημονικά αναγνωρισμένη ενοποιητική ιατρική (integrative medicine), η οποία έχει εγκριθεί από δημόσιες αρχές υγείας, μπορεί να ωφελήσει τους ασθενείς όσον αφορά τις παράλληλες επιπτώσεις που έχουν διάφορες νόσοι, όπως ο καρκίνος, και τη θεραπευτική τους αντιμετώπιση· τονίζει τη σημασία να αναπτυχθεί μια ολιστική και ολοκληρωμένη προσέγγιση με επίκεντρο τον ασθενή και να ενθαρρύνεται, κατά περίπτωση, η συμπληρωματική χρήση των θεραπειών αυτών υπό την επίβλεψη επαγγελματιών υγείας·
79. αναγνωρίζει ότι οι περιορισμοί της κυκλοφορίας και τα λοιπά περιοριστικά μέτρα οδήγησαν σε αύξηση των προβλημάτων ψυχικής υγείας, ιδίως για τους νέους· υπογραμμίζει, επομένως, τη σημασία να θεσπίζονται τέτοια περιοριστικά μέτρα ως έσχατη λύση· ζητεί να υποστηριχθούν οι δράσεις των κυβερνήσεων της ΕΕ για την ψυχική υγεία, με έμφαση στους νέους και τα παιδιά, και λαμβανομένων υπόψη των περιορισμένων αρμοδιοτήτων της ΕΕ στον τομέα αυτόν·
80. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι σημειώθηκε μείωση στον συστηματικό εμβολιασμό· αναγνωρίζει τη σημασία να συνεχίζονται και να βελτιώνονται οι δραστηριότητες αυτές, ώστε να αποφευχθεί η εμφάνιση άλλων νόσων που προλαμβάνονται με εμβολιασμό·

δ) «Μία υγεία»

81. επιμένει ότι η COVID-19 και άλλες πρόσφατες επιδημίες και πανδημίες κατέστησαν αδιαμφισβήτητα σαφές ότι η υγεία των ανθρώπων, των ζώων, των φυτών και του περιβάλλοντος δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν χωριστά, αλλά πρέπει να αντιμετωπιστούν στο πλαίσιο μιας προσέγγισης «Μία υγεία»· επισημαίνει ότι χρειάζεται να αναγνωριστούν καλύτερα οι αλληλεξαρτήσεις τους, απαιτείται δε διατομεακό έργο μέσω μιας πολυτομεακής, διεπιστημονικής και ολοκληρωμένης προσέγγισης· υπενθυμίζει ότι 75 % των ανθρώπινων λοιμωδών νόσων είναι ζωνοόσοι, και ότι η απειλή της αυξανόμενης μικροβιακής αντοχής είναι μία από τις κύριες αιτίες θανάτου παγκοσμίως·
82. υπογραμμίζει ότι ο εξορθολογισμός της προσέγγισης «Μία υγεία» σημαίνει καλύτερη ικανότητα πρόληψης, πρόβλεψης, προετοιμασίας, εντοπισμού και αντιμετώπισης παγκόσμιων απειλών κατά της υγείας τόσο σε παγκόσμιο όσο και σε ενωσιακό επίπεδο· συνιστά να σχεδιαστεί και να τηρηθεί η προσέγγιση «Μία υγεία» μέσω δημόσιων πολιτικών, νομοθετικών πράξεων, και ερευνών με τη συμμετοχή πολλαπλών τομέων·

ε) Συμπεράσματα

1) ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ

83. προτρέπει την ΕΕ και τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τη δέσμη μέτρων για την Ευρωπαϊκή Ένωση Υγείας, αναπτύσσοντας ένα μόνιμο θεματολόγιο για την υγεία και αντιμετωπίζοντας την υγειονομική περίθαλψη ως επένδυση· ζητεί να ενισχυθούν οι βασικές υπηρεσίες υγείας, ως μέσο για τη βελτίωση της γενικής κατάστασης υγείας του πληθυσμού·
84. επισημαίνει την ανάγκη να διασφαλιστούν οι επιδόσεις της επιδημιολογικής

επιτήρησης σε ενωσιακό επίπεδο και η διαθεσιμότητα και διαλειτουργικότητα των συστημάτων πληροφοριών, των νέων εργαλείων και των ερευνών, ώστε να ενισχυθούν η διεπιστημονική έρευνα και οι ανθρώπινες και κοινωνικές επιστήμες σε σχέση με τον αντίκτυπο των πανδημιών και των μη φαρμακευτικών μέτρων·

85. ζητεί να βελτιωθεί η ενωσιακή καθοδήγηση όταν οι υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης διακόπτονται, μειώνονται ή εκτρέπονται προσωρινά, ώστε να εντοπίζονται ασθενείς προτεραιότητας που θα πρέπει να συνεχίσουν να λαμβάνουν υπηρεσίες διάγνωσης και θεραπείας·
86. ζητεί επιτακτικά να ψηφιοποιηθούν περαιτέρω οι διοικητικές υπηρεσίες και, όπου κρίνεται σκόπιμο και εφικτό, να χρησιμοποιούνται διαδικτυακές υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης·
87. ζητεί να διασφαλιστεί η συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη των επαγγελματιών υγείας και να διασφαλιστούν προστατευτικά μέτρα για τη σωματική και ψυχική τους υγεία, καθώς και εμβολιασμοί για αυτούς·
88. προσβλέπει στην ένταξη της ψυχικής υγείας στην Ευρωπαϊκή Ένωση Υγείας·
89. καλεί τα κράτη μέλη να χρηματοδοτήσουν κατάλληλα τα συστήματα υγείας τους, προκειμένου να διασφαλίσουν την άμεση και μακροπρόθεσμη ανθεκτικότητά τους, και να επενδύσουν σε ζωτικής σημασίας υποδομές υγείας, εργαλεία, δομές, διαδικασίες και εργαστηριακή ικανότητα·

II) ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ

90. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πανδημίες είναι εκ φύσεως πολύ απρόβλεπτες, και έχοντας το πλεονέκτημα της εκ των υστέρων γνώσης, πιστεύει ότι πρέπει να αντληθούν διδάγματα όσον αφορά την καλύτερη προετοιμασία για διαπραγματεύσεις με τις εταιρείες, προκειμένου να μην δημιουργείται πλεόνασμα εμβολίων και ιατρικών αντιμέτρων·
91. ζητεί επιτακτικά να βελτιωθούν οι διαδικασίες για κοινές και από κοινού προμήθειες σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και να τηρείται μια πιο συντονισμένη προσέγγιση που θα καθιστά δυνατή την προσαρμογή των συμβάσεων·

III) ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΑΝΤΙΜΕΤΡΩΝ

92. συνιστά στην ΕΕ να θεσπίσει κατάλληλα συστήματα που θα παρέχουν στους κατασκευαστές επαρκή χρηματοδότηση βάσει κινδύνου κατά τη διάρκεια καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, προκειμένου να προσαρμόζεται και να κλιμακώνεται ταχέως η παραγωγή, και να αποφεύγονται οι διαταραχές και οι ελλείψεις φαρμάκων, ιατροτεχνολογικών προϊόντων και υπηρεσιών·
93. καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι η αναθεώρηση της γενικής νομοθεσίας για τα φάρμακα βασίζεται στην κατανόηση των βασικών αιτιών των ελλείψεων φαρμάκων· επισημαίνει την ανάγκη να διαθέτει η φαρμακοβιομηχανία της Ένωσης διαφοροποιημένη αλυσίδα εφοδιασμού και σχέδιο για τον μετριασμό του κινδύνου ελλείψεων φαρμάκων, ώστε να αντιμετωπίζονται τρωτά σημεία και κίνδυνοι στην αλυσίδα εφοδιασμού·

94. τονίζει τον πολύτιμο ρόλο των φαρμακείων κοινότητας, και αναγνωρίζει την καίρια συμβολή τους κατά τη διάρκεια της πανδημίας, καθώς παρείχαν συνεχώς βασικές και ποιοτικές υπηρεσίες· συνιστά να αναλάβουν οι φαρμακοποιοί πιο ενεργό ρόλο στην επιδημιολογική επιτήρηση ώστε να συμβάλλουν στην παρακολούθηση της εμφάνισης MN, και καλεί τα κράτη μέλη να τους περιλαμβάνουν στα οικεία προγράμματα υγείας, περίθαλψης και έρευνας· ζητεί μεγαλύτερη αναγνώριση των φαρμακείων σε αγροτικές περιοχές, τα οποία βοηθούν τις εν λόγω περιοχές να διατηρήσουν τον πληθυσμό τους και διασφαλίζουν τη διαθεσιμότητα φαρμάκων·

IV) ΑΛΥΣΙΔΕΣ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ

95. προτείνει να ανοίξουν στην ΕΕ οι παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού, προκειμένου να αποτρέπονται τα δασμολογικά αντίποινα και να προωθούνται αυστηρότερες διατάξεις στο πλαίσιο των συμβάσεων, ιδίως όσον αφορά τις διαταραχές του εφοδιασμού· ζητεί να εντοπιστούν εξαρτήσεις υψηλού κινδύνου και να δημιουργηθούν ικανότητες παραγωγής συναφών προϊόντων στην ΕΕ·
96. πιστεύει ότι η ΕΕ θα πρέπει να μειώσει την εξάρτησή της από αναξιόπιστους εμπορικούς εταίρους και να αναλάβει αποφασιστική δράση για την πρόληψη των ελλείψεων φαρμάκων· προτείνει να χαρτογραφηθούν τα τρωτά σημεία της αλυσίδας εφοδιασμού που σχετίζονται με το ευρωπαϊκό σύστημα προμήθειας ιατρικών προϊόντων και δραστικών φαρμακευτικών ουσιών από χώρες εκτός Ευρώπης·
97. πιστεύει ότι η ΕΕ θα πρέπει να διασφαλίσει καλύτερη κοινοποίηση δεδομένων από τον κλάδο, έγκαιρες προβλέψεις σχετικά με το πού ενδέχεται να προκύψουν ελλείψεις στο μέλλον, και μεγαλύτερη διαφάνεια στην αλυσίδα παραγωγής και διανομής φαρμάκων, εφόσον κάτι τέτοιο θα προωθούσε τη διαθεσιμότητα και προσβασιμότητα των φαρμάκων χωρίς να παραβιάζονται ευαίσθητες πληροφορίες για τις επιχειρήσεις·
98. πιστεύει ότι η ΕΕ θα πρέπει να αυξήσει το μερίδιο της βασικής παραγωγής στην επικράτειά μας ώστε να ενισχυθεί η αυτονομία της αλυσίδας εφοδιασμού της Ευρώπης, και παράλληλα να διατηρηθεί μια ανοικτή διάθεση ως προς τη δυναμική της παγκόσμιας αλυσίδας εφοδιασμού·
99. καλεί την Επιτροπή να προωθήσει τον διάλογο με τα κράτη μέλη και όλους τους σχετικούς συμφεροντούχους, για την προώθηση φαρμάκων «Made in Europe» χάρη στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της παραγωγής και του εφοδιασμού και στην αξιολόγηση πρόσθετων κριτηρίων για την εθνική τιμολόγηση, χωρίς πρόσθετο κόστος για τους ασθενείς και χωρίς να θίγεται η βιωσιμότητα του συστήματος υγείας· τονίζει ότι τα κριτήρια αυτά θα πρέπει να περιλαμβάνουν υψηλά περιβαλλοντικά πρότυπα παραγωγής, άρτια διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού και επενδύσεις στην καινοτομία και την έρευνα· πιστεύει ότι η τόνωση και οικοδόμηση ενός ελκυστικού ευρωπαϊκού βιομηχανικού οικοσυστήματος για τον φαρμακευτικό τομέα αποτελεί μία από τις βασικές προϋποθέσεις για να συνεχιστεί η προώθηση της μετεγκατάστασης των εγκαταστάσεων παραγωγής στην ΕΕ· πιστεύει επίσης ότι αυτού του είδους οι μετεγκαταστάσεις μπορούν να βοηθήσουν τα συστήματα υγείας της ΕΕ να καταστούν πιο ανεξάρτητα από τρίτες χώρες και ανθεκτικότερα στις διαταραχές·
100. συνιστά να απλουστευθούν και να εναρμονιστούν οι κανονιστικές διαδικασίες για την έγκριση εμβολίων και φαρμάκων, προκειμένου να βελτιωθεί η ρευστότητα των παγκόσμιων αλυσίδων εφοδιασμού·

101. προτείνει να αναπτυχθούν δίκτυα που να μπορούν να κινητοποιηθούν για την παραγωγή διαφόρων τεχνολογιών σε σύντομο χρονικό διάστημα (όπως το EU FAB) και την αντιμετώπιση των προκλήσεων της αλυσίδας εφοδιασμού και των εμπορικών φραγμών που επηρεάζουν τη διαδικασία παραγωγής·

V) ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

102. ενθαρρύνει περαιτέρω επενδύσεις στην E&A, με την αύξηση των πόρων του προγράμματος-πλαίσιου της ΕΕ για την έρευνα και την καινοτομία και του προγράμματος EU4Health, και με τη θέσπιση της HERA ως μελλοντικού οργανισμού της ΕΕ που θα στηρίζει την έρευνα για τη διάθεση εμβολίων σε περιόδους κρίσης·
103. ζητεί να διενεργηθούν περισσότερες έρευνες ώστε να προσδιοριστούν τα βαθύτερα αίτια, η συχνότητα και οι βέλτιστες θεραπευτικές επιλογές για τη μακρά COVID, δεδομένου ότι οι παθήσεις αυτές εξακολουθούν να μην είναι πλήρως κατανοητές· ζητεί, επομένως, ένα συντονισμένο πρόγραμμα συστημάτων επιτήρησης που θα περιλαμβάνει δεδομένα από κάθε κράτος μέλος, χρησιμοποιώντας συνεπείς ορισμούς κρουσμάτων και μεθοδολογίες, και θα περιλαμβάνει τον αντίκτυπο της πάθησης αυτής στην υγεία, την απασχόληση και την οικονομία·

VI) ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

104. καλεί την Επιτροπή να αξιολογεί περιοδικά και να επανεξετάζει το σύστημα κινήτρων, να αυξήσει τη διαφάνεια των τιμών, και να επισημάνει τους παράγοντες που περιορίζουν την οικονομική προσιτότητα και την πρόσβαση των ασθενών σε φάρμακα·
105. ενθαρρύνει την εύρεση υπεύθυνων τρόπων για την ενίσχυση της διαφάνειας όσον αφορά τη δημόσια χρηματοδότηση και προμήθεια εμβολίων, το πραγματικό κόστος της έρευνας και ανάπτυξης, και την πρόσβαση στα αποτελέσματα των κλινικών δοκιμών και τα συναφή δεδομένα μέσω του συστήματος πληροφοριών για τις κλινικές δοκιμές·
106. καλεί επιτακτικά την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τους παρασκευαστές να γνωστοποιούν καλύτερα τις πιθανές παρενέργειες των εμβολίων και να το πράττουν με συνεπή και συντονισμένο τρόπο, ώστε να αποφεύγονται η επιφυλακτικότητα απέναντι στον εμβολιασμό και η παραπληροφόρηση·

VII) ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΕ

107. ζητεί να καταστεί η HERA αυτόνομος οργανισμός, με ισχυρή και σαφώς καθορισμένη εντολή από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο (συμπεριλαμβανομένου κατάλληλου βιομηχανικού ρόλου και εντολής), και με προϋπολογισμό για την εκπλήρωση της εντολής της και την αύξηση των πόρων· ζητεί να διαδραματίσει η HERA ρόλο στη διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος·
108. επικροτεί την πρωτοβουλία της Επιτροπής «Υγιέστεροι μαζί – Μη μεταδοτικές νόσοι στην ΕΕ», η οποία στηρίζει τις χώρες της ΕΕ όσον αφορά τον προσδιορισμό και την εφαρμογή αποτελεσματικών πολιτικών και δράσεων για τη μείωση της επιβάρυνσης που συνεπάγονται οι σημαντικότερες MMN και τη βελτίωση της υγείας και ευεξίας των πολιτών·

VIII) ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΗΣ ΕΕ (EU4HEALTH, ΟΡΙΖΩΝ ΕΥΡΩΠΗ, ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ

109. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι, κατά τη διάρκεια της πανδημίας, η εκτελεστική εξουσία είχε το πλεονέκτημα στη λήψη αποφάσεων έκτακτης ανάγκης, γεγονός που υπονόμωσε τον ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου· καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να μην χρησιμοποιούν το άρθρο 122 ΣΛΕΕ, αλλά να αυξήσουν τον κοινοβουλευτικό έλεγχο και τη συναπόφαση για διάφορα μέσα, ώστε να ενισχυθεί η νομιμότητα των δράσεων αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης·
110. πιστεύει ότι υπάρχουν προβλήματα διαφάνειας όσον αφορά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή του μηχανισμού του Ταμείου Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης, συμπεριλαμβανομένης της έλλειψης σαφών υποχρεώσεων για τη δημοσίευση στοιχείων σχετικά με τις λεπτομέρειες της χρήσης των κονδυλίων που λαμβάνονται· είναι της άποψης ότι χωρίς κοινά πρότυπα σχετικά με την ανταλλαγή δεδομένων, είναι σημαντικός ο κίνδυνος διαφθοράς, και συνιστά στα κράτη μέλη να καλύπτουν καλύτερα την ανταλλαγή δεδομένων στα εθνικά τους σχέδια ανάκαμψης·

2. Συντονισμένη προσέγγιση με σεβασμό προς τη δημοκρατία και τα θεμελιώδη δικαιώματα

- I) ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΕΡΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΙΔΙΩΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΕΠΙΔΗΜΙΕΣ/ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΡΙΣΕΙΣ (ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΣ, ΜΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ Κ.ΛΠ.)

111. τονίζει ότι η εμπιστοσύνη του κοινού είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των πανδημιών, αλλά είναι αδύνατο να κερδηθεί χωρίς διαφάνεια· υπογραμμίζει ότι η αξιοπιστία και η συνεπής κοινολόγηση δημόσιων εγγράφων αυξάνουν την προθυμία των πολιτών να ακολουθούν τις συστάσεις για την υγεία και ενισχύουν την εμπιστοσύνη του κοινού εν γένει·
112. αναγνωρίζει την ανάγκη να βελτιώσει ο ΕΜΑ τη διαφάνεια, την επικοινωνία και τη διαθεσιμότητα πληροφοριών σχετικά με τα εμβόλια και τις διαδικασίες έγκρισης, με σκοπό την ενίσχυση της εμπιστοσύνης του κοινού·

α. Οικοδόμηση εμπιστοσύνης

- II) ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΕΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΕΣ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΦΥΛΑΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟΝ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟ

113. επικροτεί την κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής, του 2020, με τίτλο «Αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης για την COVID-19 – Αγώνας για τη σωστή παρουσίαση των γεγονότων»²⁵, η οποία περιλαμβάνει κατάλογο ορθών πρακτικών όσον αφορά τον τρόπο αντιμετώπισης των πηγών, των διαύλων, των ενισχυτών και των στόχων της παραπληροφόρησης στις πλατφόρμες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης· αναγνωρίζει την περιορισμένη συνεργασία των πλατφορμών μέσων κοινωνικής δικτύωσης, λόγω της μη κατανοητής διατύπωσης των εκθέσεών τους·

²⁵ Κοινή δήλωση της Επιτροπής και του Αντιπροέδρου της Επιτροπής/Υπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, της 10ης Ιουνίου 2020, με τίτλο «Αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης για την COVID-19 – Αγώνας για τη σωστή παρουσίαση των γεγονότων» (JOIN(2020)0008).

114. επικροτεί τη χρήση του προϋπάρχοντος συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης κατά τη διάρκεια της κρίσης COVID, το οποίο σχεδιάστηκε ειδικά για την αντιμετώπιση ξένων εκστρατειών παραπληροφόρησης· λαμβάνει υπό σημείωση την επικείμενη εργαλειοθήκη, την οποία θέσπισαν από κοινού η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, που καθορίζει λύσεις για την οικοδόμηση ανθεκτικότητας, την κανονιστική ρύθμιση και την αντιμετώπιση·
115. υποστηρίζει ένθερμα την προτεινόμενη ευρωπαϊκή πράξη για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης, η οποία έχει σχεδιαστεί ώστε να διατηρούνται η ελευθερία και η πολυμορφία των μέσων ενημέρωσης έναντι εργαλείων κατά της παραπληροφόρησης·
116. παρατηρεί διαφορές μεταξύ των κρατών μελών ως προς την ικανότητα αντιμετώπισης της παραπληροφόρησης· σημειώνει ότι οι διαφορές αυτές οδήγησαν σε αποκλίσεις όσον αφορά την επιφυλακτικότητα απέναντι στον εμβολιασμό·
117. θεωρεί ότι η εστίαση στην εκπαίδευση σε θέματα υγείας, μεταξύ άλλων πολιτικών, συμπεριλαμβανομένων της επικοινωνίας και της εγγύτητας με τους παρόχους υπηρεσιών υγείας, είναι καίριας σημασίας για τη μείωση της επιφυλακτικότητας απέναντι στον εμβολιασμό·

III) ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ (ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ, ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΨΕΥΔΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ)

118. θεωρεί ότι ο ευρωπαϊκός χώρος πληροφοριών πρέπει να προστατεύεται καλύτερα· σημειώνει ότι τα περιοριστικά μέτρα οδήγησαν στην αυξανόμενη σημασία της «διαδικτυακής δημοκρατίας», η οποία κατέστησε δυνατή την επιρροή της παραπληροφόρησης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης·
119. σημειώνει τη σύσταση μόνιμης ειδικής ομάδας για την παραπληροφόρηση, με σκοπό την παρακολούθηση της κλίμακας της παραπληροφόρησης στην ΕΕ, και σημειώνει το προτεινόμενο σχέδιο δράσης για την ευρωπαϊκή δημοκρατία, με σκοπό τη θέσπιση κοινής ευρωπαϊκής στρατηγικής για την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης·
120. επισημαίνει ότι οι εκστρατείες παραπληροφόρησης, μαζί με τις κυβερνοεπιθέσεις, αποτελούν μέρος των στρατηγικών «υβριδικού πολέμου» από ξένες δυνάμεις· τονίζει εκ νέου ότι η ασφάλεια και η ελευθερία είναι άρρηκτα συνδεδεμένες μεταξύ τους·

IV) ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗΣ ΤΗΣ ΑΚΡΟΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΩΝ ΑΝΗΣΥΧΙΩΝ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ

121. συνιστά να περιλαμβάνονται περαιτέρω εκπρόσωποι των τοπικών και εδαφικών κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των εκλεγμένων αξιωματούχων, στη διοργανική πολυεπίπεδη διαδικασία για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης, τον συντονισμό της παροχής ορθών μηνυμάτων και την προώθηση της ενεργού συμμετοχής του πληθυσμού σε περιόδους κρίσης·

β. COVID-19 και θεμελιώδη δικαιώματα (έμφαση στον ψηφιακό τομέα)

122. τονίζει εκ νέου τη σημασία των καθιερωμένων διαδικασιών ελέγχου, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι εθνικές αρχές λογοδοτούν

για παραβιάσεις της ελευθερίας του συνέρχεσθαι, της ελευθερίας του λόγου, του δικαιώματος στην ιδιωτική ιδιοκτησία και των δικαιωμάτων των ασθενών, και να διασφαλίζονται η βεβαιότητα και η προβλεψιμότητα των αλλαγών στους κανόνες για τις επιχειρήσεις·

I) ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ COVID-19, ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΙΧΝΗΛΑΤΗΣΗΣ ΚΑΙ Η ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΟΥΣ

123. σημειώνει ότι η ΕΕ διαθέτει ισχυρό σύστημα προστασίας των δεδομένων με συνεπείς διατάξεις για την προστασία των δεδομένων· επισημαίνει ότι το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ και οι συναφείς εφαρμογές ιχνηλάτησης τήρησαν το σύστημα αυτό, και παράλληλα κατέστησαν δυνατή την ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών της ΕΕ σύμφωνα με τους υγειονομικούς κανόνες που εφαρμόζονταν κατά τη διάρκεια της κρίσης·

II) ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ/ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ

124. θεωρεί ότι το ψηφιακό χάσμα προκαλεί ανησυχία όσον αφορά την ετοιμότητα και την ανθεκτικότητα της ΕΕ, δεδομένου ότι οι ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες επηρεάζονται ιδιαίτερα επειδή τείνουν να έχουν λιγότερες ευκαιρίες σύνδεσης·

γ. *Δημοκρατική εποπτεία της αντιμετώπισης της πανδημίας*

I) ΘΕΣΜΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΩΝ

125. σημειώνει τη μεγάλη διαφορά μεταξύ ορισμένων κρατών μελών όσον αφορά τον βαθμό κοινοβουλευτικής εποπτείας των μέτρων έκτακτης ανάγκης που σχετίζονται με την COVID-19· σημειώνει ότι η ανθεκτικότητα του κοινοβουλευτικού ελέγχου ήταν γενικά υψηλότερη σε χώρες με συντάγματα που παρέχουν στα εθνικά τους κοινοβούλια μεγαλύτερο περιθώριο ελιγμών έναντι της εκτελεστικής εξουσίας·

126. θεωρεί ότι, στο πλαίσιο της τρέχουσας κατάστασης διαρκούς κρίσης, η εξασφάλιση της διαφάνειας, της λογοδοσίας και όλων των άλλων βασικών στοιχείων που ενσωματώνονται στις ευρωπαϊκές δημοκρατικές αξίες είναι ζωτικής σημασίας και απαιτεί τον σχεδιασμό συστηματικών σχεδίων, και όχι ad hoc μέτρων·

127. επισημαίνει ότι, κατά τη διάρκεια της πανδημίας, έγινε εκτεταμένη χρήση του άρθρου 122, γεγονός που υπονόμωσε τα προνόμια και την ικανότητα του Κοινοβουλίου να ασκεί πολιτική εποπτεία· είναι της γνώμης ότι είναι αναγκαίο να επαναξιολογηθεί η κατάσταση, προκειμένου να διασφαλιστούν τα προνόμια του Κοινοβουλίου·

III) ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

128. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η κρίση επιδείνωσε τις προϋπάρχουσες προκλήσεις για τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου σε ορισμένα κράτη μέλη·

129. σημειώνει ότι το Κοινοβούλιο ενέκρινε έκτακτα μέτρα και ανέλαβε καινοτόμο δράση ώστε να διατηρήσει τη συνέχιση των δραστηριοτήτων του, να εκτελέσει τα καθήκοντά του και να ασκήσει τα νομοθετικά, δημοσιονομικά, ελεγκτικά και εποπτικά του

προνόμια δυνάμει των Συνθηκών, προστατεύοντας παράλληλα την υγεία των βουλευτών, του προσωπικού και άλλων προσώπων κατά τη διάρκεια της πανδημίας· επισημαίνει την ικανότητα του Κοινοβουλίου να διατηρήσει τις υπηρεσίες διερμηνείας του στις 24 επίσημες γλώσσες της ΕΕ, ακόμη και κατά τη διενέργεια εξ αποστάσεως συνεδριάσεων·

130. ζητεί μεγαλύτερο συντονισμό μεταξύ των θεσμικών οργάνων όσον αφορά την έγκριση έκτακτων μέτρων, και τονίζει την ανάγκη να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις της ψηφιοποίησης και να διασφαλιστεί ότι τα θεσμικά όργανα μπορούν να εκπληρώνουν τις εντολές και τις υποχρεώσεις τους δια ζώσης, όπως στις συνεδριάσεις της ολομέλειας και στις διοργανικές διαπραγματεύσεις (τριμερείς διάλογοι)·

131. θεωρεί ότι οι μηχανισμοί προμηθειών, και δη οι συμφωνίες προαγοράς που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύναψη συμβάσεων για εμβόλια, θα μπορούσαν να ήταν πιο διαφανείς· συνιστά να βρεθεί τρόπος ώστε να δημοσιεύονται νωρίτερα και χωρίς τόσες αποκρύψεις οι συμβάσεις για εμβόλια·

δ. *COVID-19 και περιορισμοί των κρατών μελών στην ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων και η εσωτερική αγορά*

132. επισημαίνει ότι οι τέσσερις ελευθερίες αποτελούν θεμελιώδη δομικά στοιχεία του ευρωπαϊκού εγχειρήματος, και αποδοκιμάζει επομένως τον αρχικό αποκλεισμό βασικών αγαθών, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ατομικής προστασίας (ΜΑΠ) και του ιατρικού εξοπλισμού, και τις αδυναμίες παράδοσης στο σύνολο της ενιαίας αγοράς κατά το πρώτο μέρος της πανδημίας COVID-19·

133. επισημαίνει ότι, το 2020, η Επιτροπή δημοσίευσε κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα μέτρα διαχείρισης των συνόρων για την προστασία της υγείας και τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας εμπορευμάτων και βασικών υπηρεσιών²⁶, καθώς και ανακοίνωση σχετικά με τις πράσινες λωρίδες²⁷, προκειμένου τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν τη συνεχή λειτουργία των αλυσίδων εφοδιασμού στην ενιαία αγορά και να αποφευχθούν πιθανές ελλείψεις, και κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την άσκηση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων κατά τη διάρκεια της έξαρσης της νόσου COVID-19²⁸, ώστε να μπορούν οι εργαζόμενοι σε θέσεις κρίσιμης σημασίας, ιδίως, να εκτελούν δραστηριότητες που σχετίζονται με βασικές υπηρεσίες·

134. σημειώνει ότι οι αποκλίνουσες προσεγγίσεις μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τη χρήση του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ υπονόμευσαν την εμπιστοσύνη του κοινού στο εργαλείο·

ε. *Συμπεράσματα*

135. αναγνωρίζει ότι, εν μέσω της κρίσης, τα θεσμικά όργανα βρέθηκαν αντιμέτωπα με εξαιρετικές καταστάσεις των οποίων ο επείγων χαρακτήρας υπερίσχυσε αναγκαστικά της έγκαιρης δημοσίευσης ορισμένων εγγράφων· τονίζει, ωστόσο, ότι η διαφάνεια θα

²⁶ ΕΕ C 86 I της 16.3.2020, σ. 1.

²⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 28ης Οκτωβρίου 2020, σχετικά με την αναβάθμιση των πράσινων λωρίδων για τις μεταφορές ώστε να συνεχίσει να λειτουργεί η οικονομία κατά την αναζωπύρωση της πανδημίας της COVID-19 (COM(2020)0685).

²⁸ ΕΕ C 102 I της 30.3.2020, σ. 12.

πρέπει να εξακολουθεί να αποτελεί προτεραιότητα:

136. θεωρεί ότι η κρίση COVID-19 αποτέλεσε προσομοίωση ακραίων καταστάσεων για τη δημοκρατική ανθεκτικότητα της ΕΕ:

3. Κοινωνικός και οικονομικός αντίκτυπος

α) *Οι επιπτώσεις των μέτρων κατά της COVID-19, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων περιορισμού της κυκλοφορίας, στις επιχειρήσεις και τους εργαζομένους*

137. σημειώνει ότι ο κλυδωνισμός που προκάλεσε η πανδημία στις αγορές εργασίας το 2020 ήταν σύντομος και έντονος, και ότι η ανάκαμψη ήταν ταχεία, υποβοηθούμενη από παρεμβάσεις πολιτικής και σημαντική δημόσια στήριξη σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο: υπογραμμίζει ότι, συνολικά, η απασχόληση στην ΕΕ ανέκαμψε στα προ κρίσης επίπεδα εντός δύο ετών, σε σύγκριση με σχεδόν οκτώ έτη μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση:
138. σημειώνει ότι οι απώλειες θέσεων εργασίας κατά τη διάρκεια της πανδημίας επικεντρώθηκαν σε χαμηλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας, αλλά ότι η ανάκαμψη της απασχόλησης κατά τη διάρκεια του 2021 οφειλόταν στην αύξηση καλά αμειβόμενων θέσεων εργασίας και επαγγελματών: υπογραμμίζει ότι η πανδημία είχε δυσανάλογο αντίκτυπο σε ορισμένες κατηγορίες εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολούμενων και των συμβασιούχων, όπως οι εποχικοί και οι προσωρινά απασχολούμενοι, οι οποίοι επλήγησαν έντονα:
139. τονίζει ότι, κατά μέσο όρο, περίπου το 90 % των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) ανέφεραν οικονομικές επιπτώσεις κατά τους πρώτους μήνες της πανδημίας, επλήγη δε περισσότερο ο τομέας των υπηρεσιών, του οποίου ο κύκλος εργασιών μειώθηκε κατά 60 % έως 70 %: σημειώνει ότι ακολούθησε ο τομέας των τροφίμων με μείωση κατά 10 % έως 15 %: επισημαίνει ότι 30 % του συνόλου των ΜΜΕ ανέφεραν ότι ο κύκλος εργασιών τους υπέστη απώλεια τουλάχιστον 80 % και ότι ο τομέας της φιλοξενίας στην ΕΕ επλήγη περισσότερο, δεδομένου ότι χάθηκαν περισσότερες από 1,6 εκατομμύρια θέσεις εργασίας στον τομέα αυτόν μεταξύ του τέταρτου τριμήνου του 2019 και του τέταρτου τριμήνου του 2020:
140. επικροτεί τις προσπάθειες των κρατών μελών να βοηθήσουν τις ΜΜΕ με συστήματα όπως εγγυήσεις δανείων ή επιδοτήσεις: σημειώνει ότι οι ΜΜΕ σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες χρησιμοποίησαν το σύστημα βραχυπρόθεσμης ανεργίας για να προστατεύσουν τους εργαζομένους και τις επιχειρήσεις τους, και ότι τα κράτη μέλη χορήγησαν επίσης επιδοτήσεις εισοδήματος ώστε να καλύψουν την απώλεια εισοδήματος των αυτοαπασχολούμενων εργαζομένων:
141. τονίζει ότι η ειδική έκθεση της ΔΟΕ σχετικά με τον αντίκτυπο στην απασχόληση των νέων διαπίστωσε ότι η αγορά εργασίας των νέων βρισκόταν σε τρεις φορές χειρότερη κατάσταση απ' ό,τι εκείνη των ενηλίκων κατά τη διάρκεια της πανδημίας:
142. σημειώνει ότι η αγορά εργασίας εξακολουθεί να επηρεάζεται από τις συνέπειες της πανδημίας και ότι 94 % των εργαζομένων ζούσαν σε χώρες όπου έκλεισαν οι χώροι εργασίας λίγο περισσότερο από ένα έτος πριν²⁹, ο δε πόλεμος στην Ουκρανία και η

²⁹ Έκθεση της ΔΟΕ για τον κόσμο της εργασίας.

επισιτιστική και ενεργειακή κρίση οδήγησαν σε περαιτέρω παγκόσμια οικονομική ύφεση·

143. επικροτεί τις προσπάθειες της ΕΕ να θέσει ταχέως σε εφαρμογή οικονομικά μέτρα, όπως το έκτακτο πρόγραμμα αγοράς στοιχείων ενεργητικού λόγω πανδημίας, η ενεργοποίηση της γενικής ρήτρας διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης και η έγκριση, από την Επιτροπή, ενός έκτακτου πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για την παροχή βοήθειας στα κράτη μέλη και τις επιχειρήσεις·
144. επικροτεί τα μέτρα και τα μέσα που ακολούθησαν, με την ανάπτυξη του SURE, του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΜΑΑ) και του NextGenerationEU, για τα οποία η ΕΕ δέσμευσε 800 δισεκατομμύρια EUR για επιχορηγήσεις και δάνεια·
145. επισημαίνει ότι, μέχρι σήμερα, έχουν διατεθεί από το SURE 100 δισεκατομμύρια EUR χρηματοδοτικής συνδρομής σε 19 κράτη μέλη, έχουν δε εκταμιευθεί τα δάνεια του NextGenerationEU σε επτά κράτη μέλη και βρίσκεται σε εξέλιξη η κατανομή σε άλλα κράτη μέλη·
146. σημειώνει ότι, σε ολόκληρη την Ευρώπη, τα ενωσιακά μέσα οικονομικής στήριξης βοήθησαν 31 εκατομμύρια ανθρώπους να διατηρήσουν τις θέσεις εργασίας τους και 2,5 εκατομμύρια επιχειρήσεις να συνεχίσουν τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες, και ότι αυτά τα μέσα στήριξης, σε συνδυασμό με τα υφιστάμενα εθνικά προσωρινά προγράμματα, συνέβαλαν στη μείωση των ανέργων στην Ευρώπη κατά 1,5 εκατομμύρια·

β) Ο αντίκτυπος των μέτρων κατά της COVID-19, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων περιορισμού της κυκλοφορίας, στις γυναίκες, τους νέους και τα παιδιά

ι) ΓΥΝΑΙΚΕΣ

147. σημειώνει ότι η συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας σε ορισμένους τομείς είτε παρέμεινε στάσιμη είτε μειώθηκε, γεγονός που θα μπορούσε να έχει ισχυρό αντίκτυπο στις συντάξεις των γυναικών επιδεινώνοντας το ήδη ευρύ συνταξιοδοτικό χάσμα (39 %) και αυξάνοντας τον κίνδυνο φτώχειας και οικονομικής εξάρτησης·
148. αναγνωρίζει ότι, το 2020, χάθηκε το 3,6 % της απασχόλησης των γυναικών, σε σύγκριση με το 2,9 % της απασχόλησης των ανδρών, ενώ οι μεγαλύτερες απώλειες σημειώθηκαν στην Αμερική, ακολουθούμενη από την Ασία και τον Ειρηνικό, την Ευρώπη και την Κεντρική Ασία, και την Αφρική· σημειώνει ότι, το 2021, εξακολουθούσαν να υπάρχουν 20 εκατομμύρια λιγότερες γυναίκες στην εργασία από ό,τι πριν από την πανδημία, σε σύγκριση με 10 εκατομμύρια λιγότερους άνδρες· σημειώνει ότι οι γυναίκες υπερεκπροσωπούνται στους τομείς που επλήγησαν περισσότερο, όπως ο τομέας της φιλοξενίας και των υπηρεσιών εστίασης, η μεταποίηση και ο τομέας της υγείας· είναι της άποψης ότι οι πάροχοι φροντίδας βρίσκονταν στο επίκεντρο της πανδημίας· σημειώνει ότι μεγάλο ποσοστό των εργαζομένων στον τομέα της περίθαλψης είναι γυναίκες που υπόκεινται σε άνιση αμοιβή·
149. επισημαίνει ότι κατά τη διάρκεια των περιοριστικών μέτρων λόγω της πανδημίας, η ανδρική βία κατά των γυναικών αυξήθηκε σημαντικά, καθώς τα περιοριστικά μέτρα διαμόρφωσαν ένα ιδιαίτερα ευνοϊκό περιβάλλον για τους δράστες· σημειώνει ακόμη ότι η ψηφιοποίηση οδήγησε σε αισθητή αύξηση της διαδικτυακής κακοποίησης,

επηρεάζοντας ιδιαίτερα τους ευάλωτους πληθυσμούς·

II) ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΑ

150. επιβεβαιώνει ότι τα περιοριστικά μέτρα στα κράτη μέλη επηρέασαν την ψυχική υγεία των εφήβων και των νέων ενηλίκων· σημειώνει ότι υπάρχουν ενδείξεις ότι αυξήθηκαν τα προβλήματα ψυχικής υγείας, το άγχος, τα συμπτώματα κατάθλιψης και οι αυτοκτονικές συμπεριφορές· σημειώνει ότι τα περιοριστικά μέτρα και η συνακόλουθη έλλειψη σωματικής άσκησης αύξησαν επίσης τον επιπολασμό των διατροφικών διαταραχών, και ότι όλα αυτά τα προβλήματα επηρέασαν ιδίως ευάλωτες ομάδες κινδύνου·
151. σημειώνει ότι ορισμένοι νεότεροι μαθητές παρουσίασαν μείωση των δεξιοτήτων ανάγνωσης, γραφής και μαθηματικών· παρατηρεί ότι το μαθησιακό αυτό έλλειμμα βρέθηκε να είναι διπλάσιο για τους μαθητές από νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος απ' ό,τι για τους μαθητές από νοικοκυριά υψηλότερου εισοδήματος, με αποτέλεσμα να έχει διευρυνθεί το χάσμα μεταξύ των μαθητών με τις καλύτερες επιδόσεις και εκείνων με τις χειρότερες·
152. αναφέρει ότι οι κοινωνικές ανισότητες ανέκαθεν επηρέαζαν την ψυχική ευεξία των παιδιών, αλλά αυτό έχει καταστεί σοβαρό κοινωνικό ζήτημα στον απόηχο της πανδημίας· σημειώνει ότι η πανδημία επιδείνωσε την εξ οικείων βία και κακοποίηση εις βάρος των παιδιών και διεύρυνε το εκπαιδευτικό και ψηφιακό χάσμα, ιδίως για όσους προέρχονται από μειονεκτούντα περιβάλλοντα· πιστεύει ότι το κλείσιμο των σχολείων περιέπλεξε επίσης την κατάσταση των μειονεκτούντων παιδιών, καθιστώντας τη θέση τους ακόμη πιο επισφαλή·
153. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι, κατά τη διάρκεια της πανδημίας, τα παιδιά και οι νέοι που πάσχουν από προβλήματα ψυχικής υγείας έλαβαν πολύ μικρότερη υποστήριξη ψυχικής υγείας σε σύγκριση με τους ενήλικες μεγαλύτερης ηλικίας, και ότι αυτό θα μπορούσε να συνεχίσει να αποτελεί πρόβλημα·
- γ) *Ο αντίκτυπος της COVID-19 στους ηλικιωμένους και στις ευάλωτες/περιθωροποιημένες ομάδες*
154. θεωρεί ότι η πανδημία είχε καταστροφικές επιπτώσεις στα άτομα με αναπηρία· τονίζει ότι τα άτομα με αναπηρία βρέθηκαν αντιμέτωπα με διακρίσεις όσον αφορά την πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη και με δυσκολίες όσον αφορά την απόκτηση ΜΑΠ· τονίζει ότι τα περιοριστικά μέτρα οδήγησαν σε συναισθήματα μοναξιάς, γεγονός που επιδείνωσε τον εθισμό και τα προβλήματα ψυχικής υγείας, ιδίως στις οικογένειες χαμηλού εισοδήματος, τις γυναίκες, τους ηλικιωμένους, τα παιδιά και τα άτομα με αναπηρία, που ήταν η πλέον ευάλωτη ομάδα· σημειώνει ότι οι ανάγκες των κοινωνικά μειονεκτουσών ομάδων δεν καλύπτονταν κατά την έναρξη του πρώτου περιορισμού της κυκλοφορίας· παρατηρεί ότι οι κοινωνικές υπηρεσίες δεν θεωρήθηκαν υποδομές ζωτικής σημασίας, ούτε αναγνωρίστηκε ο σημαντικός ρόλος των κοινωνικοοικονομικών παραγόντων στους κινδύνους για την υγεία·
155. δηλώνει ότι η πανδημία είχε σημαντικό αντίκτυπο στους ηλικιωμένους και στα άτομα με άνοια, λόγω της απομόνωσής τους και των μειωμένων ευκαιριών για κοινωνική αλληλεπίδραση, καθώς και λόγω της αναστολής των καθημερινών δραστηριοτήτων τους· σημειώνει ότι αύξησε επίσης τις ενδείξεις κατάθλιψης και άγχους στους

ηλικιωμένους και τους φροντιστές τους, και ενέτεινε τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι φροντιστές· παρατηρεί ότι αυτό συνέβαλε στην επιδείνωση των συμπτωμάτων άνοιας και ότι οι ενήλικες με άνοια και COVID-19 βίωσαν σοβαρές δυσκολίες όσον αφορά τη λήψη κατάλληλης ιατρικής περίθαλψης και βοήθειας·

156. επισημαίνει ότι η πανδημία και τα περιοριστικά μέτρα ενέτειναν τις προϋπάρχουσες ανισότητες όσον αφορά την παχυσαρκία και τη μεταβολική υγεία, καθώς αυξήθηκε συνολικά το υπερβολικό σωματικό βάρος, ιδίως στις γυναίκες, τα άτομα με χαμηλότερο μορφωτικό επίπεδο και τα χαμηλότερα αμειβόμενα άτομα, καθώς και στους ψυχιατρικούς ασθενείς· σημειώνει ότι η ποιότητα της διατροφής των ανθρώπων επιδεινώθηκε σε πολλές περιπτώσεις και ότι η σωματική άσκηση μειώθηκε λόγω του κλεισίματος αθλητικών εγκαταστάσεων και χώρων παιχνιδιού, με αποτέλεσμα την αύξηση της καθιστικής συμπεριφοράς·
157. σημειώνει ότι οι άστεγοι βρέθηκαν αντιμέτωποι με προκλήσεις όσον αφορά την προστασία από την προσβολή, και επομένως με αυξημένο κίνδυνο θνησιμότητας, και ότι τα καταλύματα δεν λειτουργούσαν επαρκώς λόγω μικρότερου αριθμού εργαζομένων και εθελοντών·
- δ) *COVID-19 και εμφάνιση ψηφιακών τεχνολογιών για τις επιχειρήσεις και τους εργαζομένους: κίνδυνοι και ευκαιρίες*
158. σημειώνει ότι, κατά τη διάρκεια της πανδημίας, η ΕΕ πορεύθηκε προς νέες μορφές ψηφιοποίησης και ευέλικτης εργασίας· επισημαίνει ότι η κατάλληλη χρήση των ψηφιακών εργαλείων μπορεί να αποτελέσει πλεονέκτημα για εργοδότες και εργαζομένους όσον αφορά την παροχή μεγαλύτερης ελευθερίας, ανεξαρτησίας και ευελιξίας, για την καλύτερη οργάνωση του χρόνου εργασίας και των εργασιακών καθηκόντων, τη μείωση του χρόνου μετακίνησης στην εργασία, και τη διευκόλυνση της διαχείρισης των προσωπικών και οικογενειακών υποχρεώσεων, με αποτέλεσμα να διευκολύνεται η καλύτερη εξισορρόπηση επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής· σημειώνει ότι οι ανάγκες των εργαζομένων ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό, και τονίζει επομένως τη σημασία να διαμορφωθεί ένα σαφές πλαίσιο που θα προωθήσει την προσωπική ευελιξία και ταυτόχρονα θα προστατεύει τα δικαιώματα των εργαζομένων·
- ε) *Συμπεράσματα*
- Ι) *ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ*
159. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για να καταστήσουν την Ευρώπη ένα πραγματικά φιλικό προς τις επιχειρήσεις περιβάλλον, με αυξημένη πρόσβαση σε κεφάλαια, μεγαλύτερη ευελιξία και λιγότερη γραφειοκρατία για τις ευρωπαϊκές εταιρείες, ώστε να μπορούν να αντιδρούν ταχέως, να συνεχίζουν την επιχειρηματική καινοτομία και να ενθαρρύνουν την επιχειρηματικότητα, ενώ ταυτόχρονα προστατεύουν και επιβάλλουν τα δικαιώματα των εργαζομένων εντός των συνόρων της ΕΕ·
160. επισημαίνει την ανάγκη να ενισχυθεί η στήριξη των κοινωνικών πολιτικών των κρατών μελών, με τον δέοντα σεβασμό της αρχής της επικουρικότητας, ώστε να μην μείνει κανείς στο περιθώριο, να παρέχεται ίση και αποτελεσματική πρόσβαση στην κοινωνική προστασία, να ενισχυθούν οι προσπάθειες για την επίτευξη υψηλότερων επιπέδων απασχόλησης, και παράλληλα να μειωθούν οι ανισότητες και οι διαφορές μεταξύ των

φύλων όσον αφορά τις αμοιβές και τις παροχές, και να ενισχυθεί περαιτέρω ο κοινωνικός διάλογος·

161. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να στηρίζουν, να ενισχύσουν και να διαφυλάξουν την ελεύθερη κυκλοφορία (προσώπων, αγαθών και υπηρεσιών) σε μελλοντικές πανδημίες και να ελαχιστοποιήσουν τον φόρτο τεκμηρίωσης και νομοθεσίας· επισημαίνει την ανάγκη να εναρμονίσουν τα κράτη μέλη τους κανόνες και τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα ταξίδια και την αντίχνευση νόσων, ώστε να απλουστευθούν οι διαδικασίες για τις ΜΜΕ·
162. τονίζει ότι το μέσο στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) συμβάλλει στη διασφάλιση των θέσεων εργασίας, όπως και άλλα παρόμοια προγράμματα με τη μορφή έκτακτων μέτρων οικονομικής και κοινωνικής αλληλεγγύης στην Ευρώπη, επισημαίνει δε ότι τα προγράμματα αυτά θα πρέπει να βασίζονται σε δάνεια και να ενεργοποιούνται μόνο σε περίπτωση σοβαρών εξωτερικών χρηματοπιστωτικών ή οικονομικών κλυδωνισμών·
163. σημειώνει ότι η Επιτροπή συνέστησε στα κράτη μέλη να αναγνωρίσουν την COVID-19 ως επαγγελματική ασθένεια σε ορισμένους τομείς κατά τη διάρκεια πανδημίας·
164. δηλώνει ότι, ενώ η ενωσιακή συνεργασία βρέθηκε αντιμέτωπη με ορισμένα πρωτοφανή προβλήματα κατά τη διάρκεια της πανδημίας, ανάκτησε γρήγορα το χαμένο έδαφος με διάφορες βασικές πρωτοβουλίες· σημειώνει ότι η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και του υγειονομικού προσωπικού σε θέσεις κρίσιμης σημασίας κατέστη δυνατή χάρη στη δημιουργία πράσινων λωρίδων· σημειώνει ότι ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA) διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην παροχή κατευθυντήριων γραμμών και πληροφοριών στις επιχειρήσεις σχετικά με τα προληπτικά μέτρα για την COVID-19, ενώ το πιστοποιητικό COVID-19 βάσει κωδικού QR κατέδειξε ότι η ΕΕ ήταν σε θέση να δημιουργήσει ένα κοινό ψηφιακό πιστοποιητικό προς όφελος των δημόσιων αρχών, των εταιρειών και του κοινού·
165. συνιστά να λαμβάνονται μέτρα περιορισμού της κυκλοφορίας ή άλλα δραστικά μέτρα ασφάλειας κατόπιν διαβούλευσης με τους κοινωνικούς εταίρους σε όλα τα διαφορετικά στάδια μιας εξελισσόμενης κατάστασης έκτακτης ανάγκης·
166. καταλήγει στο συμπέρασμα ότι θα πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω τα μέτρα για τη διατήρηση των θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, όπου είναι δυνατόν, μέσω προγραμμάτων στήριξης, στήριξης του εισοδήματος, αναβάθμισης των δεξιοτήτων και επανεπίκευσης των εργαζομένων, και ενισχυμένης στήριξης των αυτοαπασχολούμενων που έχουν πληγεί περισσότερο·
167. καλεί τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν πλήρως τη χρηματοδότηση του ΜΑΑ, η οποία βασίζεται στην έννοια της «καλύτερης ανοικοδόμησης», με σκοπό την ενίσχυση της έρευνας και καινοτομίας και την επανεκκίνηση της οικονομίας μέσω φιλόδοξων προτάσεων και πολιτικών, με ιδιαίτερη έμφαση στην πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, προκειμένου να γίνει ισχυρότερη η ΕΕ·
168. πιστεύει ότι θα πρέπει η ΕΕ να προσπαθήσει να διασφαλίσει την αλληλεγγύη και τον συντονισμό μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά την οικονομία, ώστε να ενισχυθεί η ενωσιακή ανταγωνιστικότητα και να αποφευχθεί ο κατακερματισμός της εσωτερικής

αγοράς·

II) ΓΥΝΑΙΚΕΣ

169. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καταπολεμήσουν τη βία κατά των γυναικών σε όλες τις μορφές της και οπουδήποτε συμβαίνει, είτε εντός είτε εκτός του σπιτιού· επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής για οδηγία σχετικά με την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εκ οικείων βίας, αλλά ζητεί να βελτιωθεί το περιεχόμενό της με σκοπό την καλύτερη προστασία των θυμάτων·
170. προτείνει να προωθηθεί η ανάπτυξη εικονικών ή ψηφιακών λύσεων, ώστε να μπορούν οι γυναίκες να προσεγγίζουν ευκολότερα και ασφαλέστερα τη στήριξη·
171. πιστεύει ότι θα πρέπει να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ των χωρών, με παράλληλη αποκέντρωση της περίθαλψης για την καλύτερη προσέγγιση απομονωμένων πληθυσμών· είναι πεπεισμένο ότι πρέπει οι τοπικές κοινότητες και ο ρόλος των γυναικών να βρίσκονται στο επίκεντρο των λύσεων· θεωρεί ότι είναι καίριας σημασίας η προώθηση της καινοτομίας και της ψηφιοποίησης στο πλαίσιο των υπηρεσιών υγείας, ιδίως σε τομείς όπου καθυστερεί η παροχή υγειονομικής περίθαλψης, καθώς και η εξάρτηση από την εμπειρογνώσια των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών·
172. καλεί την Επιτροπή να ποινικοποιήσει όλες τις μορφές σεξουαλικής εκμετάλλευσης με εναρμονισμένο τρόπο, ώστε να παρέχει παρόμοιο επίπεδο προστασίας σε όλες τις γυναίκες στην ΕΕ, ανεξάρτητα από τον τόπο κατοικίας τους· ζητεί να συμπεριληφθεί στην οδηγία ορισμός της σεξουαλικής βίας που θα είναι ευρύτερος από τον ορισμό του βιασμού και ορισμός της σεξουαλικής παρενόχλησης σύμφωνα με τις υφιστάμενες οδηγίες της ΕΕ κατά των διακρίσεων και σύμφωνα με τα πρότυπα της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης·
173. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στις πολιτικές της ΕΕ και στα εθνικά σχέδια ανάκαμψης·

III) ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΑ

174. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη να παρακολουθούν στενά τη χρήση των κονδυλίων του ΜΑΑ και τον ρόλο τους στη στήριξη μέτρων για τα παιδιά, τους νέους και τις νέες οικογένειες· θεωρεί ότι θα πρέπει να πραγματοποιηθούν επενδύσεις σε πολιτικές αντιστάθμισης, με έμφαση σε άτομα χαμηλής κοινωνικοοικονομικής κατάστασης, προγράμματα για την πρόληψη των μαθησιακών ελλειμμάτων, την τεκμηριωμένη εκπαίδευση, την προσαρμογή των προγραμμάτων σπουδών, και τις επενδύσεις στην τεχνολογία, τις σχολικές υποδομές και την επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών· είναι πεπεισμένο ότι απαιτείται περισσότερη ενωσιακή χρηματοδότηση για την έρευνα·
175. καλεί την Επιτροπή να συγκεντρώσει περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον αντίκτυπο της πανδημίας στα δικαιώματα των παιδιών και την ψυχοκοινωνική ανάπτυξη, την ενδυνάμωση των παιδιών σε σχέση με τα δικαιώματά τους, και τη συμπερίληψη, στην πολιτική και τη νομοθεσία, μέτρων έκτακτης ανάγκης που αφορούν τα παιδιά·
176. καλεί, εν προκειμένω, την ΕΕ και τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τη χρηματοδότηση της

ενωσιακής έρευνας σχετικά με τα παιδιά εν γένει και τα δεδομένα των παιδιών·

177. συνιστά, σε μελλοντικές πανδημίες, να παραμένουν ανοικτά τα σχολεία και άλλες εκπαιδευτικές εγκαταστάσεις, και η εκπαιδευτική πολιτική να αποτελεί μέρος μιας στρατηγικής για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης·
178. συνιστά οι κατευθυντήριες γραμμές της UNICEF σχετικά με την εκτίμηση επιπτώσεων στα δικαιώματα του παιδιού να εφαρμόζονται στη χάραξη πολιτικής, τη νομοθεσία και τα μέτρα έκτακτης ανάγκης, ώστε να αποφεύγονται οι αρνητικές επιπτώσεις στα παιδιά·
179. καλεί την Επιτροπή να διενεργεί «έλεγχο συνεκτίμησης των νέων και των ηλικιωμένων» για όλες τις νομοθετικές προτάσεις της ΕΕ·

IV) ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΕΥΑΛΩΤΕΣ/ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

180. επικροτεί την Πράσινη Βίβλο για τη γήρανση, και καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη να αναλάβουν επείγουσα δράση για να αντιμετωπίσουν τις ανάγκες υγείας και περίθαλψης ενός γηράσκοντος ευρωπαϊκού πληθυσμού, συμπεριλαμβανομένης της αντιμετώπισης των MMN·
181. σημειώνει ότι, καθώς πολλαπλασιάζονται οι δυνατότητες μακροζωίας, αυξάνεται και η σημασία των συμπεριφορών υγείας σε όλες τις ηλικίες (μεταξύ άλλων για τους μεσήλικες και τους ηλικιωμένους)· ζητεί, επομένως, να διενεργηθεί έρευνα για την υγιή μακροζωία και να ληφθούν μέτρα για την καλύτερη πρόληψη των MMN, τη μείωση του αντικτύπου των MN και την αντιμετώπιση της γήρανσης ως ευκαιρία, και όχι ως αντιξοότητα·
182. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη να επενδύσουν και να αναπτύξουν διαδικτυακά εργαλεία και να ενδυναμώσουν ψηφιακά τους ηλικιωμένους, να στηρίξουν οικονομικά τις διαδικτυακές υπηρεσίες και ιδρύματα υγειονομικής περίθαλψης, και να αναπτύξουν μέτρα στήριξης για τους φροντιστές·
183. φρονεί ότι είναι αναγκαίο να αναπτυχθούν περαιτέρω οι καινοτόμες λύσεις που αναδείχθηκαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας, όπως οι νέοι τρόποι εργασίας, η ψηφιοποίηση και η πρόσβαση για όλους· ζητεί την επανεκπαίδευση και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας·
184. συνιστά να επενδύσουν η ΕΕ και τα κράτη μέλη σε ένα σχέδιο υγείας και περίθαλψης για τον αυξανόμενο πληθυσμό ηλικιωμένων·
185. συνιστά στα κράτη μέλη να αξιολογούν προσεκτικά, πριν από την εφαρμογή περιορισμών, τους κινδύνους και τα οφέλη που αυτοί συνεπάγονται για τη σωματική άσκηση· θεωρεί ότι, κατά τη διάρκεια μιας υγειονομικής κρίσης, οι κυβερνήσεις θα πρέπει να παρέχουν καθοδήγηση και να ενθαρρύνουν τη βελτίωση της διατροφής και της σωματικής άσκησης για τα άτομα, με ιδιαίτερη έμφαση στις ευάλωτες και μειονεκτούσες ομάδες, προκειμένου να αυξηθεί η ανθεκτικότητα των πληθυσμών στα κράτη μέλη σε περίπτωση μελλοντικής πανδημίας·
186. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη να επενδύσουν σε μια διαδικασία ετοιμότητας χωρίς αποκλεισμούς για τα άτομα με αναπηρία, ώστε να αποτραπούν οι καταστροφικές επιπτώσεις μελλοντικών κρίσεων·

4. Η ΕΕ και ο κόσμος

α) Η ΕΕ και η διαχείριση της πανδημίας σε παγκόσμιο επίπεδο

1) ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΝ ΠΟΕ, ΤΟΝ ΠΟΥ ΚΑΙ ΤΟΝ ΔΙΕΘΝΗ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ (ΔΥΚ)

187. σημειώνει ότι, παρά τη μαζική αύξηση του εμπορίου ιατρικών προϊόντων, υπήρξαν σημαντικές ανεπάρκειες όσον αφορά την πρόσβαση σε μέσα ατομικής προστασίας·
188. σημειώνει ότι είναι ευθύνη των κυβερνήσεων να διευκολύνουν τη διανομή ιατρικών προϊόντων και ότι ο ρόλος του ΠΟΕ εν προκειμένω αφορά την εφαρμογή της διευκόλυνσης του διεθνούς εμπορίου, για την προώθηση της διεθνούς ρυθμιστικής συνεργασίας προκειμένου να τονωθούν οι εισαγωγές αγαθών και να μειωθούν οι απαγορεύσεις εξαγωγών ή οι περιορισμοί που είναι επιζήμιοι για την πρόσβαση σε εμβόλια·
189. λαμβάνει υπό σημείωση την εξάρτηση της ΕΕ από εξωτερικές πηγές μέσω ατομικής προστασίας, και αμφισβητεί τον ρόλο του ΠΟΕ όσον αφορά τις αλυσίδες εφοδιασμού εν προκειμένω·
190. επισημαίνει ότι οι δασμολογικοί και μη δασμολογικοί φραγμοί περιόρισαν την πρόσβαση σε εμβόλια, και θεωρεί ότι ο ΠΟΕ θα πρέπει να αναλάβει δράση για να διασφαλίσει την ελεύθερη ροή των αλυσίδων εφοδιασμού και των παραδόσεων εμβολίων, και δη όσον αφορά τους εξαγωγικούς περιορισμούς·
191. καλεί την ΕΕ να εστιάσει στην ανοικτή στρατηγική αυτονομία που στηρίζει τη διαφοροποίηση και ανθεκτικότητα των αλυσίδων εφοδιασμού, με επίκεντρο ένα ανοικτό και βασιζόμενο σε κανόνες πολυμερές εμπορικό σύστημα, ώστε να διασφαλίζεται η παγκόσμια διαθεσιμότητα ιατρικών προϊόντων, και το οποίο θα συμπληρώνεται από ένα «ταμείο για τη στρατηγική διαφοροποίηση της αλυσίδας εφοδιασμού» για την ενεργό στήριξη των εταιρειών μας· ενθαρρύνει όλες τις χώρες να προσχωρήσουν στη συμφωνία του ΠΟΕ για το εμπόριο φαρμακευτικών προϊόντων, και ζητεί επιτακτικά να επεκταθεί το πεδίο εφαρμογής της σε όλα τα φαρμακευτικά προϊόντα και φάρμακα·
192. σημειώνει ότι η προστασία των ευρεσιτεχνιών αποτελεί βασικό κίνητρο για να επενδύουν οι εταιρείες στην καινοτομία και να παράγουν νέα φάρμακα· σημειώνει ταυτόχρονα ότι ο αποκλεισμός που συνεπάγονται τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας ενδέχεται να οδηγήσει στον περιορισμό της προσφοράς στην αγορά, καθώς και στη μείωση της πρόσβασης σε φάρμακα και φαρμακευτικά προϊόντα· τονίζει ότι θα πρέπει να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ της ενθάρρυνσης της καινοτομίας μέσω του αποκλεισμού που συνεπάγονται τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, αφενός, και της διασφάλισης της πρόσβασης σε φάρμακα και της προστασίας της δημόσιας υγείας, αφετέρου·
193. τονίζει ότι οι συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών του ΠΟΕ θα πρέπει να μην εστιάζουν αποκλειστικά στην επιβολή προτύπων ΔΙ σε τρίτες χώρες, αλλά να συνεκτιμούν τον αντίκτυπο στα γενόσημα και τα βιομοειδή φάρμακα τόσο στην ΕΕ όσο και σε τρίτες χώρες, καθώς και να διασφαλίζουν τον συντονισμό των κανονιστικών προτύπων·

194. επικροτεί το γεγονός ότι η ΕΕ και ο ΠΟΥ συνεργάστηκαν, και παραμένουν σε στενή συνεργασία, σε σχέση με κάθε πτυχή της αντιμετώπισης της πανδημίας· ζητεί να επιτευχθεί στενότερη, πιο συντονισμένη, διεθνής συνεργασία με μακροπρόθεσμη προοπτική και με επίκεντρο έναν ισχυρότερο ΠΟΥ·
195. τονίζει ότι ο ΠΟΥ συνόδευσε τις χώρες από την αρχή έως το τέλος της στρατηγικής τους για τα εμβόλια έως τα τελευταία βήματα παράδοσης· θεωρεί, ωστόσο, ότι υπήρξαν καθυστερήσεις και αβεβαιότητες στην προσφορά, ιδίως το 2021, και ότι η κατάσταση βελτιώθηκε μόνον όταν η παγκόσμια προσφορά κάλυπτε σε μεγάλο βαθμό την παγκόσμια ζήτηση·
196. επισημαίνει την ανάγκη να τεθούν διασφαλίσεις για τις επανεξαγωγές, προκειμένου να προλαμβάνεται το παράνομο εμπόριο και να αποφεύγεται η τόνωση των υφιστάμενων αγορών· αναγνωρίζει ότι ο προορισμός πρέπει να είναι επιλέξιμη χώρα αλλά ότι, σε περίπτωση ανθρωπιστικής έκτακτης ανάγκης, ο προορισμός μπορεί να είναι μια αρχικά μη επιλέξιμη χώρα·
197. θεωρεί ότι μια πολυμερής και παγκόσμια συντονισμένη αντίδραση είναι κρίσιμη για την οικοδόμηση παγκόσμιας ανθεκτικότητας έναντι μελλοντικών υγειονομικών κρίσεων, και ότι πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη σημασία στους παγκόσμιους μηχανισμούς· σημειώνει, εν προκειμένω, ότι οι εν λόγω μηχανισμοί πρέπει να επιδιώκουν τη βελτίωσή τους·
198. υπογραμμίζει ότι η προσέγγιση «Μία υγεία» θα πρέπει να συγκαταλέγεται στα σημαντικότερα θέματα προς συζήτηση στο πλαίσιο του ΠΟΥ, ιδίως όσον αφορά τη διασύνδεση ζώων και ανθρώπων· σημειώνει ότι, παρά το γεγονός ότι η ομάδα «Μία υγεία» του ΠΟΥ έχει ήδη διατυπώσει συστάσεις, εξακολουθεί να είναι αναγκαίο να βρεθούν τρόποι για την εφαρμογή τους·
199. ζητεί να λαμβάνεται υπόψη ο ρόλος των κοινοβουλίων στις διεθνείς συζητήσεις, προκειμένου να αυξηθεί η νομιμότητα των εν λόγω συζητήσεων·

II) ΡΟΛΟΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΟΠΩΣ Ο COVAX

200. επισημαίνει ότι ο μηχανισμός παγκόσμιας πρόσβασης σε εμβόλιο κατά της COVID-19 (COVAX) ήταν καίριας σημασίας για την παράδοση εμβολίων σε χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος, δεδομένου ότι οι εγκαταστάσεις και οι ικανότητές τους αφορούσαν υφιστάμενα εμβόλια· σημειώνει ότι οι περισσότερες δόσεις στις χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος προήλθαν από τον COVAX·
201. αναγνωρίζει ότι καταβάλλονται σημαντικές προσπάθειες σε παγκόσμια κλίμακα για την αύξηση της παραγωγικής ικανότητας· επικροτεί το γεγονός ότι η ΕΕ μετατράπηκε σε μοντέλο εν προκειμένω και σε μεγάλο επενδυτή όσον αφορά τόσο τις επενδύσεις ώθησης (πριν από την ανάπτυξη) όσο και τις επενδύσεις έλξης (συμφωνίες προαγοράς), καθιστώντας δυνατή την εξασφάλιση επαρκών εμβολίων·
202. υπογραμμίζει ότι η συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα κατά τη διάρκεια μιας κατάστασης έκτακτης ανάγκης λόγω πανδημίας διαφέρει διαρθρωτικά από τη συνεργασία υπό «κανονικές» συνθήκες, όπου ο δημόσιος τομέας παρέχει μακροπρόθεσμες επενδύσεις, πρόσθετες επιχορηγήσεις ή δάνεια και ο ιδιωτικός τομέας παρέχει το προϊόν· τονίζει ότι σε μια κατάσταση πανδημίας, όπου είναι πολύ

μεγαλύτερος ο κίνδυνος, η δημόσια χρηματοδότηση διαδραματίζει ακόμη σημαντικότερο ρόλο στον κύκλο ανάπτυξης του προϊόντος (εμβόλιο), σε συνδυασμό με συμφωνίες προαγοράς πριν από τη ρυθμιστική έγκριση· σημειώνει ότι αυτό μπορεί να λειτουργήσει μόνον εάν είναι καλά καταρτισμένα τα παγκόσμια πλαίσια και εάν υπάρχει στενός συντονισμός μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων·

III) Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΥΓΕΙΑ

203. θεωρεί ότι η «Ομάδα Ευρώπη» αποδείχθηκε καίριας σημασίας όσον αφορά την αλληλεγγύη, και υπογραμμίζει τον ηγετικό ρόλο της ΕΕ στην παγκόσμια αντίδραση στην πανδημία·
204. σημειώνει ότι η «Ομάδα Ευρώπη» διαδραμάτισε καίριο ρόλο στη στήριξη των προσπαθειών Ε&Α στην Αφρική για να αντιμετωπιστεί η παροχή κρίσιμων πόρων και τεχνικής υποστήριξης ώστε να βοηθηθούν οι αφρικανικές χώρες να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στην πανδημία και να οικοδομήσουν ανθεκτικότητα για το μέλλον·
205. σημειώνει ότι η ειδική ομάδα για την COVID-19, της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και ΜΜΕ (ΓΔ GROW) της Επιτροπής, ήταν καίριας σημασίας για την αύξηση της στρατηγικής αυτονομίας και ανθεκτικότητας της ΕΕ έναντι της πανδημίας, χάρη στη στήριξη της έρευνας και καινοτομίας, την ενίσχυση των αλυσίδων εφοδιασμού, και την ενθάρρυνση της στενότερης συνεργασίας και του συντονισμού μεταξύ των κρατών μελών·
206. θεωρεί ότι η διασφάλιση της ενότητας της ενιαίας αγοράς της ΕΕ και η χρήση της οικονομικής και πολιτικής επιρροής της κατέστη δυνατή χάρη στην ανάπτυξη της εξωτερικής διάστασης της επιχειρησιακής αυτονομίας της ΕΕ, μέσω του πανευρωπαϊκού μηχανισμού αδειοδότησης εξαγωγών·
207. θεωρεί ότι, παρόλο που το επίπεδο της δημόσιας χρηματοδότησης της Ε&Α ήταν επαρκές για την ταχεία ανάπτυξη εμβολίων, οι ικανότητες παρασκευής στην ΕΕ αυξήθηκαν με υπερβολικά αργούς ρυθμούς για να καλύψουν τις ανάγκες·
208. θεωρεί απαραίτητο να διασφαλίζεται ότι οι παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού παραμένουν ανοικτές στους κατασκευαστές της ΕΕ, μέσω της στενής συνεργασίας με τους διεθνείς εταίρους και τους ομολόγους της ΕΕ και της υπεύθυνης αντίδρασης στα προστατευτικά αντανάκλαστικά των εν λόγω ομολόγων, όπως η αρχή «America First»·
209. ζητεί να δημιουργηθούν εργαλεία που θα επιτρέπουν στην Επιτροπή να εφαρμόζει αμοιβαίες εμπορικές πολιτικές όταν χρειάζεται (για παράδειγμα, για την καταπολέμηση του νόμου για την αμυντική παραγωγή), και να διατηρεί ισότιμη ισορροπία ισχύος και διαπραγματευτικών ικανοτήτων·
210. τονίζει ότι η ΕΕ έχει αναλάβει ηγετικό ρόλο στην παγκόσμια αντίδραση και αλληλεγγύη και πρέπει να συνεχίσει να διαδραματίζει τον ρόλο αυτόν· θεωρεί ότι η ΕΕ πρέπει να συνεχίσει να ηγείται της αλληλεγγύης όσον αφορά τα εμβόλια σε ολόκληρο τον κόσμο, και ότι η αλληλεγγύη όσον αφορά τα εμβόλια αποτελεί μέρος της προσέγγισης «Μία υγεία» της ΕΕ·
211. υπογραμμίζει ότι ο κόσμος είναι πιθανό να βρεθεί αντιμέτωπος με νέες επιδημίες και πανδημίες στο μέλλον, και ότι η προσέγγιση «Μία υγεία» της ΕΕ συνεπάγεται τη

δραστηριοποίηση σε σχέση με την παγκόσμια ετοιμότητα, και δη την απώλεια βιοποικιλότητας που προκαλεί πανδημίες·

212. επισημαίνει ότι, βρισκόμενη αντιμέτωπη με την τρέχουσα γεωπολιτική κατάσταση της παγκοσμιοποίησης, η ΕΕ θα πρέπει να εντοπίσει τις εξαρτήσεις υψηλού κινδύνου και να δημιουργήσει παραγωγικές ικανότητες για συναφή προϊόντα στην ΕΕ· ζητεί να θεσπιστεί ένα μέσο έκτακτης ανάγκης για την ενιαία αγορά, το οποίο θα επιτρέπει στην ΕΕ, σε περίπτωση κρίσης, να ενεργεί άμεσα και εξαναγκαστικά για την προστασία της ενιαίας αγοράς·
213. υπογραμμίζει ότι είναι αναγκαία η μετάβαση σε μια πιο ρεαλιστική εμπορική πολιτική, και ότι τα στοχευμένα προστατευτικά μέσα μπορούν να αποτελέσουν κατάλληλα εργαλεία για την ενίσχυση της διαπραγματευτικής ισχύος της ΕΕ, την προστασία των θεμελιωδών συμφερόντων της ΕΕ, και εντέλει τη διασφάλιση ότι οι παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού είναι όντως ανοικτές στην ΕΕ·

IV) ΠΑΓΚΟΣΜΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

214. λαμβάνει υπό σημείωση τη στενή συνεργασία μεταξύ του Συνασπισμού για Καινοτομίες Επιδημιολογικής Ετοιμότητας (CEPI) και της Παγκόσμιας Συμμαχίας για τα Εμβόλια και την Ανοσοποίηση (GAVI), υπό την αιγίδα του ΠΟΥ και της UNICEF, η οποία οδήγησε στη δημιουργία του COVAX, με στόχο να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση του CEPI θα οδηγούσε σε εμβόλια προσβάσιμα σε όλους·
215. σημειώνει ότι ο CEPI χρησιμοποίησε ανακτήσιμα δάνεια για την εξασφάλιση δόσεων για λογαριασμό των διευκολύνσεων COVAX· υπογραμμίζει ότι ο CEPI, παρόλο που διέθετε ορισμένες λύσεις χρηματοδότησης έκτακτης ανάγκης, χρειάστηκε να βασιστεί κυρίως στη συγκέντρωση κεφαλαίων·
216. επικροτεί το γεγονός ότι η ίση πρόσβαση σε εμβόλια αποτελεί κορυφαία προτεραιότητα των παγκόσμιων ιδρυμάτων, συμπεριλαμβανομένων των CEPI και GAVI, και ότι ο CEPI εφαρμόζει στην πράξη την αρχή της μη κερδοσκοπίας/μηδενικής ζημίας όσον αφορά τα εμβόλια που προορίζονται για χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος·
217. θεωρεί ότι είναι μεν καλή η δωρεά δόσεων, πρέπει δε οι δωρεές αυτές να προγραμματίζονται διεξοδικά ώστε να εξασφαλίζεται η βέλτιστη συμβολή τους στις στρατηγικές εμβολιασμού των αποδεκτών·
218. θεωρεί ότι η βιώσιμη ανάπτυξη, παραγωγή και παράδοση εμβολίων βασίζεται σε αξιόπιστες και διαφανείς αλυσίδες εφοδιασμού, και όχι μόνο σε διπλώματα ευρεσιτεχνίας· επισημαίνει, εν προκειμένω, την ανάγκη για καλύτερη κατανομή των παραγωγικών ικανοτήτων σε ολόκληρο τον κόσμο·
219. ζητεί να δημιουργηθεί ένα παγκόσμιο δίκτυο παρασκευαστών που θα είναι σε θέση να προσαρμοστούν ταχέως στην παραγωγή οποιουδήποτε απαιτούμενου εμβολίου·
220. καλεί επιτακτικά τις περιφερειακές οργανώσεις και οντότητες να διασφαλίσουν ότι η διακυβέρνησή τους θα είναι και θα παραμείνει επιστημονικά προσανατολισμένη·

V) ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΑΝΔΗΜΙΕΣ

221. θεωρεί ότι η αντιμετώπιση της COVID-19 θα υστερεί εάν δεν είναι ολιστική, και ότι δεν μπορεί να εστιάζει αποκλειστικά στην υγεία, αλλά πρέπει επίσης να συνυπολογίζει κοινωνικές και οικονομικές παραμέτρους σε παγκόσμια κλίμακα· υπογραμμίζει ότι οι κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές συνέπειες, και δη η κατάρρευση των παγκόσμιων αλυσίδων εφοδιασμού, σημειώθηκαν προτού κλονιστούν τα συστήματα υγείας·
222. επικροτεί την πρωτοβουλία της συνθήκης για τις πανδημίες, εφόσον αξιολογούνται πρώτα τα προηγούμενα πλαίσια και εφόσον ακολουθείται δεοντολογική προσέγγιση·
223. επικροτεί τον ηγετικό ρόλο της ΕΕ στις συζητήσεις σχετικά με τη συνθήκη για τις πανδημίες· σημειώνει ότι η συνθήκη για τις πανδημίες έχει τη δυνατότητα να αλλάξει τον τρόπο λειτουργίας των παγκόσμιων φαρμακευτικών επιχειρήσεων σε περιόδους κρίσης·
224. παρατηρεί ότι η αυστηρότητα και η λογοδοσία όσον αφορά τον Διεθνή Υγειονομικό Κανονισμό αποτελούν προϋποθέσεις για τον συντονισμό σε παγκόσμια κλίμακα·

VI) ΔΔΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

225. θεωρεί ότι η Ευρώπη πρέπει να βρει μια εποικοδομητική λύση για την προστασία της ΔΙ· υπογραμμίζει ότι η ελεύθερη ΔΙ από μόνη της δεν θα επιλύσει το πρόβλημα της πρόσβασης, ότι τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας είναι άχρηστα χωρίς μεταφορά τεχνολογίας και κατάλληλη βιομηχανική τεχνογνωσία, και ότι οι εξαγωγικοί περιορισμοί και η πρόσβαση σε πρώτες ύλες αποτέλεσαν εμπόδια στην παραγωγή εμβολίων·
226. υπογραμμίζει ότι η υποχρεωτική αδειοδότηση δεν εξασφαλίζει ότι οι παραγωγοί τρίτων μερών σε χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος μπορούν να παραγάγουν φαρμακευτικά προϊόντα ή εξοπλισμό, καθώς απαιτούνται επίσης επενδύσεις σε περιφερειακές και τοπικές ικανότητες και υποδομές· σημειώνει ότι η «Ομάδα Ευρώπη» συνεργάζεται εν προκειμένω με αφρικανικές χώρες·
227. τονίζει ότι η ισχυρή προστασία της ΔΙ αποτέλεσε μέρος της λύσης για τη δημιουργία ενός αξιόπιστου και ανθεκτικού ενωσιακού οικοσυστήματος φαρμάκων, διότι παρέχει κίνητρα στον ιδιωτικό τομέα· υπογραμμίζει ότι η προστασία της ΔΙ συμβάλλει στην παροχή κινήτρων στις φαρμακευτικές εταιρείες για την ανάπτυξη των αναγκαίων εμβολίων, και ότι η κατάχρηση των παρεκκλίσεων μπορεί να υπονομεύσει τις μακροπρόθεσμες λύσεις υγειονομικής περίθαλψης·

β) Ο ρόλος της ΕΕ στη διπλωματία των εμβολίων

Ι) ΠΑΡΟΧΗ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΙΣΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΕΜΒΟΛΙΑ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΣΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ

228. παρατηρεί ότι οι χώρες δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν μόνες τους μια παγκόσμια κατάσταση έκτακτης ανάγκης, και ότι ο διεθνής συντονισμός είναι καίριας σημασίας·
229. πιστεύει ότι η υγεία αποτελεί γεωπολιτική στρατηγική αξία, και ότι η Ευρώπη έχει τη δυνατότητα να πρωτοστατήσει παγκοσμίως στον τομέα αυτόν·
230. καλεί επιτακτικά την Ευρώπη να εξασφαλίζει την ασφάλεια των πολιτών της ανά πάσα

στιγμή με αυτόνομο τρόπο και σε συντονισμό με τους παραδοσιακούς συμμάχους μας μέσω αμοιβαίας στήριξης·

231. σημειώνει ότι πολλές αναπτυσσόμενες χώρες σε ολόκληρο τον κόσμο αντιμετώπισαν προβλήματα πρόσβασης σε δόσεις εμβολίων λόγω έλλειψης χρηματοδότησης, ειδικότερα κατά την έναρξη της κρίσης·
232. υπογραμμίζει ότι, χάρη σε έναν ιδιαίτερα καινοτόμο ιδιωτικό τομέα, η ΕΕ διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στον παγκόσμιο εμβολιασμό, καθώς εκεί αναδύθηκαν τρία από τα πρώτα τέσσερα ασφαλή και αποτελεσματικά εμβόλια, καθώς και ο πρώτος παραγωγός και εξαγωγέας εμβολίων mRNA· τονίζει ότι αυτό θα ήταν αδύνατο χωρίς φιλόδοξη δημόσια χρηματοδότηση·
233. θεωρεί ότι η ΕΕ διαθέτει επαρκή εμβόλια για να συνεχίσει να μοιράζεται με χώρες που τα χρειάζονται σε περίπτωση νέας έξαρσης·
234. θεωρεί ότι οι εξαγωγικοί περιορισμοί και η πρόσβαση σε πρώτες ύλες αποτελούν σοβαρότερα εμπόδια στην παραγωγή απ' ό,τι η ΔΙ·
- II) Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΟΤΙ ΤΑ ΕΜΒΟΛΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΙΑΤΡΙΚΑ ΕΦΟΔΙΑ ΗΤΑΝ ΠΡΟΣΙΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ (ΠΡΟΛΗΨΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΣΥΜΦΟΡΗΣΗΣ ΣΤΙΣ ΑΛΥΣΙΔΕΣ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ, ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΦΡΑΓΜΩΝ Κ.ΛΠ.)
235. υπενθυμίζει ότι η ΕΕ συγκέντρωσε τους πόρους της για να μεγιστοποιήσει τον αντίκτυπο της αντίδρασής της στην πανδημία COVID-19 και ότι, από την έξαρση της πανδημίας COVID-19, τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, τα κράτη μέλη και τα ευρωπαϊκά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, καθώς και η «Ομάδα Ευρώπη», έχουν δεσμεύσει μέχρι στιγμής 53,7 δισεκατομμύρια EUR για τη στήριξη 140 χωρών, καλύπτοντας την επείγουσα αντιμετώπιση των ανθρωπιστικών αναγκών, την ενίσχυση των συστημάτων υγείας, ύδρευσης και αποχέτευσης, και τον μετριασμό των κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας·
236. ζητεί να ενισχυθούν τα συστήματα υγείας, η ετοιμότητα για την αντιμετώπιση πανδημιών και η τοπική παρασκευή εμβολίων σε χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος·
237. ζητεί να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες ώστε να καταστεί δυνατή η εύκολη και οικονομικά προσιτή πρόσβαση σε εμβόλια και στην υγειονομική περίθαλψη στην Αφρική, χάρη στην ενεργό στήριξη ενός περιβάλλοντος που θα διευκολύνει τη δημιουργία ικανοτήτων για την τοπική παρασκευή εμβολίων, την ενίσχυση της ετοιμότητας, την κατάρτιση των τοπικών επαγγελματιών υγείας και την αναβάθμιση των ικανοτήτων αντίδρασης, επιτρέποντας παράλληλα σε χώρες με εύαλτα συστήματα υγείας να έχουν πρόσβαση σε ιατρικό εξοπλισμό και εφόδια·
238. καλεί την Επιτροπή να προωθήσει την απρόσκοπτη ροή του εμπορίου φαρμάκων, εμβολίων, ΜΑΠ, ιατροτεχνολογικών προϊόντων και απαραίτητων συστατικών σε περιόδους κρίσης·
239. επισημαίνει ότι πολλά κράτη μέλη της ΕΕ ήταν πρόθυμα να μοιραστούν δόσεις και να δωρίσουν πλεονάσματα στις χώρες του Νότου, αλλά ορισμένες φορές δεν υπήρχε ζήτηση από τις χώρες αυτές, και ότι το ενδιαφέρον για δόσεις εμβολίων μειωνόταν·

240. υπογραμμίζει ότι η μικροβιακή αντοχή (ΜΑ) ενδέχεται να είναι η επόμενη παγκόσμια υγειονομική κρίση, και ότι είναι συνεπώς αναγκαίο να καταρτιστούν σχέδια δράσης και να θεσπιστούν ειδικοί παγκόσμιοι μηχανισμοί για την επιτήρηση της ΜΑ·
241. θεωρεί ότι η ΕΕ θα πρέπει να είναι σημαντικός φορέας ανάπτυξης, παραγωγός και εξαγωγέας εμβολίων, στο πλαίσιο του ισχυρού διεθνούς ανταγωνισμού, ειδικότερα με τις Ηνωμένες Πολιτείες·
242. επισημαίνει την ανάγκη να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στη χρηματοδότηση της ανάπτυξης εμβολίων και θεραπειών για την αντιμετώπιση του ανταγωνισμού με τις Ηνωμένες Πολιτείες· τονίζει, εν προκειμένω, τον ρόλο των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα·
243. υπογραμμίζει ότι η στρατηγική αυτονομία αποτελεί δυνητικό εργαλείο για την ενίσχυση του φαρμακευτικού οικοσυστήματος της ΕΕ, και ότι η κανονιστική εναρμόνιση θα μπορούσε να βελτιώσει τη ρευστότητα των παγκόσμιων αλυσίδων εφοδιασμού·

γ) *Συμπεράσματα*

244. καλεί την Επιτροπή να ενισχύσει τον έλεγχο των άμεσων ξένων επενδύσεων για την προστασία στρατηγικών βιομηχανιών στον τομέα της υγείας από εξαγορές από το εξωτερικό, και να δρομολογήσει ειλικρινή διάλογο με χώρες εκτός της ΕΕ που φιλοξενούν σημαντικό μέρος της ενωσιακής παραγωγής φαρμάκων και δραστικών φαρμακευτικών ουσιών, ώστε να διασφαλιστεί ο αξιόπιστος εφοδιασμός των πολιτών της ΕΕ· προτείνει να εφαρμοστεί στον τομέα των υποδομών υγείας το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα προστασίας των υποδομών ζωτικής σημασίας· επικροτεί τη σύσταση του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Διαμεσολάβησης της Παγκόσμιας Τράπεζας για την πρόληψη, την ετοιμότητα και την αντίδραση (ΠΕΑ), του ταμείου για τις πανδημίες· ζητεί να παράσχει το ταμείο αυτό στοχευμένη χρηματοδότηση για την κάλυψη κρίσιμων κενών στις ικανότητες ΠΕΑ, σύμφωνα με την εντολή του, ξεκινώντας από τα κενά εποπτείας και την κατάρτιση του εργατικού δυναμικού έκτακτης ανάγκης·
245. επισημαίνει ότι χωρίς συνυπευθυνότητα των δικαιούχων, για παράδειγμα όσον αφορά τις επενδύσεις στα συστήματα πρωτοβάθμιας υγείας τους, τα ιατρικά αντίμετρα δεν παραδίδονται στον πληθυσμό· προτρέπει τις χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος να υλοποιήσουν τον στόχο που τέθηκε στη δήλωση της Αμπουτζα της Αφρικανικής Ένωσης, του 2001, σχετικά με τον HIV/AIDS, τη φυματίωση και άλλες συναφείς λοιμώδεις νόσους, διαθέτοντας τουλάχιστον το 15 % του ετήσιου προϋπολογισμού για τη βελτίωση του τομέα της υγείας, λαμβανομένου παράλληλα υπόψη του αναγκαίου δημοσιονομικού χώρου·

Τελικές συστάσεις της έκθεσης

246. συνιστά να εφαρμόσει η ΕΕ μια ολιστική προσέγγιση όσον αφορά την ΠΕΑ λόγω πανδημίας, ώστε να συνεχίσει να αποτελεί παγκόσμια κινητήρια δύναμη, όπως καταδεικνύεται με την έγκριση της Διακήρυξης της Ρώμης από την Ομάδα των 20, δηλαδή των διεθνώς συμφωνηθεισών αρχών για δράση με σκοπό την καταπολέμηση, την προετοιμασία, την πρόληψη και την αντιμετώπιση πανδημιών·

1) **ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ**

247. συνιστά να θεσπιστούν καινοτόμα διατομεακά προγράμματα πρωτογενούς πρόληψης για τη μείωση των παραγόντων κινδύνου και την προώθηση υγιεινών τρόπων ζωής, καθώς και ευρωπαϊκές διατομεακές πολιτικές πρόληψης και υγείας που θα ενσωματώνουν τη γεωργία και την παραγωγή τροφίμων, τις μεταφορές, τον τομέα της ενέργειας, τη βιομηχανική ανάπτυξη, την εκπαίδευση και τις κοινωνικές υπηρεσίες, ώστε να καταστεί δυνατή η ευρύτερη ανταλλαγή γνώσεων και πληροφοριών, να προωθηθούν βέλτιστες πρακτικές, να διευκολυνθούν οι βιώσιμες οικονομίες κλίμακας και να απελευθερωθεί το δυναμικό καινοτομίας, με σκοπό να είμαστε καλύτερα προετοιμασμένοι και να αντιδρούμε σε κάθε απειλή για την υγεία των Ευρωπαίων πολιτών·
248. συνιστά να προωθηθεί μια κατάλληλη Ευρωπαϊκή Ένωση Υγείας με επενδύσεις στη συλλογή, ψηφιοποίηση, ανταλλαγή και ανάλυση δεδομένων·
249. συνιστά να δημιουργηθούν μέσα και χρηματοδοτικά προγράμματα για την καταπολέμηση των κυβερνοαπειλών, της τρομοκρατίας και της εξωτερικής κρατικής προπαγάνδας·

II) ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ

250. καλεί την Επιτροπή να προτείνει ένα μέσο για τη μείωση των ανισοτήτων στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης και την ενίσχυση της διασυνοριακής συνεργασίας στον τομέα της υγείας για την αντιμετώπιση σοβαρών απειλών κατά της υγείας και ασφάλειας στην ΕΕ·
251. ζητεί να αναληφθούν νομοθετικές πρωτοβουλίες δυνάμει του άρθρου 225 ΣΛΕΕ για την προώθηση μιας Ευρωπαϊκής Ένωσης Υγείας, τη βελτίωση της ανθεκτικότητας και ποιότητας των συστημάτων υγείας, τη διασφάλιση ισότιμης, καθολικής και οικονομικά προσιτής ιατρικής περίθαλψης και την προώθηση της διαφάνειας όσον αφορά τη δημόσια χρηματοδότηση για την έρευνα και τη διακυβέρνηση στον τομέα της υγείας·
252. υπενθυμίζει τη «δήλωση του Ελσίνκι για την ενσωμάτωση της υγείας σε όλες τις πολιτικές», σύμφωνα με την οποία η ΕΕ και τα κράτη μέλη πρέπει να ενσωματώσουν την έννοια της υγείας σε όλες τις πολιτικές, ακολουθώντας μια διατομεακή προσέγγιση της δημόσιας πολιτικής που να λαμβάνει συστηματικά υπόψη τον αντίκτυπο των αποφάσεων στην υγεία, να προωθεί συνέργειες και να αποφεύγει τις δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία, προκειμένου να βελτιωθεί η υγεία του πληθυσμού και η ισότητα στην υγεία·
253. συνιστά να αντιμετωπιστεί το ψηφιακό χάσμα, το οποίο πλήττει ιδιαίτερα τις περιθωριοποιημένες πληθυσμιακές ομάδες, ώστε να βελτιωθεί η πρόσβασή τους στο διαδίκτυο και σε υλισμικό, με σκοπό να καταστεί δυνατή η καλύτερη πρόσβασή τους στην εκπαίδευση, τις δημόσιες υπηρεσίες και την υγειονομική περίθαλψη·
254. ζητεί να ενισχυθεί ο ρόλος του Κοινοβουλίου στη διαδικασία λήψης αποφάσεων κατά τη διαχείριση κρίσεων και να ενισχυθούν ο κοινοβουλευτικός έλεγχος και η εποπτεία διαφόρων μέσων, καθώς αυτό θα βελτιώνει τη νομιμότητα των δράσεων για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης·
255. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συνεργαστούν με ψηφιακές πλατφόρμες για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της εσφαλμένης πληροφόρησης και της

παραπληροφόρησης, ώστε να αποφεύγεται η τροφοδότηση της επιφυλακτικότητας απέναντι στον εμβολιασμό·

256. καλεί την Επιτροπή να διερευνά εξονυχιστικά τους ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα και να παρέχει πιο εφαρμόσιμη καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα· καλεί επιτακτικά τα κράτη μέλη να επιδείξουν σύνεση και να παράσχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία ότι τα μέτρα/οι έλεγχοι αποτελούν αναλογικό και περιορισμένης διάρκειας μέτρο έσχατης ανάγκης·
257. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να παράσχουν στήριξη για την κατάρτιση του πληθυσμού της ΕΕ όσον αφορά τον γραμματισμό στα μέσα επικοινωνίας, ως μέτρο κατά της παραπληροφόρησης·
258. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν μια ενιαία στρατηγική προσέγγιση ως προς τους φορείς εκτός ΕΕ που προσπαθούν να διαταράξουν τις δημοκρατικές διαδικασίες στην ΕΕ·

III) ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ

259. είναι της άποψης ότι απαιτείται μια Ευρωπαϊκή Ένωση Υγείας, ότι θα πρέπει να αξιοποιηθεί το NextGenerationEU, και ότι το Κοινοβούλιο θα πρέπει να αναλάβει ρόλο στη λήψη αποφάσεων για τα εν λόγω προγράμματα· πιστεύει ακόμη ότι θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν τα αναγκαία μέσα για να καταστεί δυνατή η τριπλή μετάβαση (κλίμα, ψηφιοποίηση, υγεία)· συνιστά να προωθηθεί η τριπλή μετάβαση με την επιτάχυνση της μετάβασης σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία, με παράλληλο μετριασμό των κινδύνων μετάβασης, με την επανεπίτευση και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ευρωπαϊκού εργατικού δυναμικού, με τη θέσπιση του Συμφώνου Βιωσιμότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ 2.0) με παράλληλη επιδίωξη του NGEU 2.0, και με την ενίσχυση της χρηματοδότησης για καινοτόμες, πράσινες και ψηφιακές εταιρείες τεχνολογίας·
260. συνιστά να ενισχυθεί η θεσμική ικανότητα της Επιτροπής·
261. προσβλέπει στη συνεργασία με την Επιτροπή για την αναθεώρηση της γενικής νομοθεσίας της ΕΕ για τα φάρμακα·
262. καλεί τα κράτη μέλη να καθιερώσουν προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων για την ενίσχυση των συστημάτων υγείας, καθώς και της ανθεκτικότητας και ποιότητας των συστημάτων υγείας, με βάση τα αποτελέσματα και το εγχειρίδιο κατάρτισης που εκπονούν τα χρηματοδοτούμενα από το EU4Health έργα σε συνεργασία με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ)·
263. επικροτεί τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2371 σχετικά με σοβαρές διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1082/2013/ΕΕ, ο οποίος αποτελεί βήμα προς μια «Ευρωπαϊκή Ένωση Υγείας», με την προσαρμογή των αρμοδιοτήτων της ΕΕ στον τομέα της υγειονομικής ασφάλειας και την ενίσχυση του ρόλου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη διαδικασία λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο της διαχείρισης κρίσεων·
264. συνιστά να ενισχυθεί η ανεξαρτησία του ECDC όσον αφορά τη συλλογή πληροφοριών και να θεσπιστεί συστηματική υποχρέωση των κρατών μελών να διαβιβάζουν κατανοητά δεδομένα, ιδίως σχετικά με τα αποθέματα εξοπλισμού, τις ικανότητες

κλινών και τις εισαγωγές σε ΜΕΘ·

265. καλεί την Επιτροπή να προβεί σε απολογισμό των πρακτικών και των μεθόδων που εφαρμόζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, καθώς και από τα εθνικά κοινοβούλια, ώστε να διασφαλιστεί ότι η κοινοβουλευτική δημοκρατία και το κράτος δικαίου δεν θα τίθενται σε αναμονή κατά τη διάρκεια κρίσεων· συνιστά να καταρτιστεί, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, κατάλογος βέλτιστων κοινοβουλευτικών πρακτικών που πρέπει να εφαρμόζονται σε περιόδους κρίσης, με βάση τον απολογισμό των νέων κοινοβουλευτικών μεθόδων και μηχανισμών εργασίας·
266. καλεί τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη να διατηρήσουν τις αρχές της ορθής χάραξης πολιτικής, μεταξύ άλλων σε περιόδους κρίσης· επαναλαμβάνει ότι η εξουσία μπορεί να ασκείται μόνον εντός των ορίων που θέτει ο νόμος, και ότι τυχόν παρεμβάσεις πρέπει να είναι αιτιολογημένες, αναλογικές, αμερόληπτες, προβλέψιμες και να υπόκεινται σε παρακολούθηση από ανεξάρτητα και αμερόληπτα δικαστήρια·
267. ζητεί να αναθεωρηθεί η διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου³⁰ με σκοπό την ενίσχυση του ρόλου του Κοινοβουλίου στη διαδικασία λήψης αποφάσεων κατά τη διαχείριση κρίσεων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης του άρθρου 122 ΣΛΕΕ, για την ενίσχυση της δημοκρατικής νομιμότητας και του κοινοβουλευτικού ελέγχου·
268. συνιστά να επικαιροποιήσει η Επιτροπή το πρακτικό εγχειρίδιο για τα σύνορα με παραδείγματα ορθών πρακτικών όσον αφορά τη διαχείριση των εσωτερικών συνόρων, προκειμένου να βελτιωθεί ο συντονισμός μεταξύ των κρατών μελών·

IV) ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ

269. συνιστά να αντιμετωπιστούν οι αστοχίες της αγοράς στον τομέα της υγείας και να ολοκληρωθεί η ενιαία αγορά για τα προϊόντα υγείας·
270. ζητεί να διασφαλιστεί η στρατηγική αυτονομία σε επίπεδο ΕΕ, ώστε να αποφευχθεί η εξάρτηση από τρίτες χώρες για φάρμακα, ιδίως για δραστικές ουσίες και ιατροτεχνολογικά προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων των πρώτων υλών·
271. ζητεί να καταρτιστεί, σε επίπεδο ΕΕ, ένας κατάλογος βασικών και καινοτόμων φαρμάκων και θεραπειών προτεραιότητας (όπως οι βιοτεχνολογικές λύσεις) που θα επαφίεται σε υφιστάμενους ευρωπαϊκούς οργανισμούς και στην HERA, ώστε να εξασφαλίζεται η διαθεσιμότητά τους για τους πολίτες·
272. σημειώνει ότι, κατά τη διάρκεια της πανδημίας, η ΕΕ κινητοποίησε χρηματοδότηση έκτακτης ανάγκης στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» και του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» ώστε να επιταχυνθούν οι έρευνες για τη θεραπευτική αντιμετώπιση της COVID-19· τονίζει ότι για να εξασφαλίσει η Ευρώπη στρατηγική αυτονομία, η ΕΕ και τα κράτη μέλη πρέπει να επενδύσουν στην έρευνα και καινοτομία·
273. εξετάζει το ενδεχόμενο να διοργανωθεί συντονισμένη στρατηγική δημιουργία αποθεμάτων σε επίπεδο ΕΕ, προκειμένου να επιτευχθεί η αναγκαία συντονισμένη,

---

³⁰ Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου (ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1).

μακροπρόθεσμη δράση σε επίπεδο ΕΕ, και να συμπεριληφθούν η υγεία και η υγειονομική περίθαλψη στις αρμοδιότητες που μοιράζονται η ΕΕ και τα κράτη μέλη της ΕΕ·

ο

ο ο

274. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Υπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών, στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών, στον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας και στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου.